

Virpi Jukarainen

**PARTIOHARRASTUKSEEN
SITOUTUMISEN ELÄMYKSELLINEN
PERUSTA**

Opinnäytetyö

Kansalaistoiminta ja nuorisotyö

Toukokuu 2011

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU

Mikkeli University of Applied Sciences

Tekijä(t)

Jukarainen Virpi

Koulutusohjelma ja suuntautuminen

Kansalaistoiminta ja nuorisotyö

Nimeke

Partioharrastukseen sitoutumisen elämyksellinen perusta

Tiivistelmä

Opinnäytetyöni tutkii sitä, mikä on se huippukokemus, joka pitää partion harrastajia vuodesta toiseen harrastuksen parissa. Samalla se selvittää, mitä ovat ne elämykset, joita partiolaiset harrastuksestaan saavat ja mikä sitouttaa heitä harrastukseensa. Partiokokemusteni perusteella näyttäisi siltä, että partiolaisen leiri- ja retkikokemukset vaikuttavat siihen, että hän jatkaa partiossa aikuisenakin. Samoin myös yksi partioharrastuksen suurimpia motivoivia tekijöitä on vastuun saaminen ja vastuussa kasvaminen.

Partion elämyksellisyyden taustalla nähdään usein se, että partiossa tehdään itse ja annetaan vastuuta toiminnasta toimijoille. Lapset ja ohjaajat saavat vastuuta oman ikäkautensa mukaisella tavalla. Seikkailut sekä elämykset kuuluvat partioon ja ne usein luovat partiohengen, joka ryhmillä ja lippukunnilla on. Partiossa opitaan kädentaitoja, saadaan kansainvälisiä kokemuksia ja rakennetaan suvaitsevaista kulttuurien välistä yhteisymmärrystä. Partiossa liikutaan luonnossa. Luontoa ja partiotoimintaa ei voi erottaa toisistaan ilman, että partiotoiminta muuttuisi. Partio on tavoitteellista kasvatustoimintaa, joka tukee lasten ja nuorten kasvua heidän yksilölliset ominaispiirteensä huomioonottaen. Tavoitteena on tasapainoinen, vastuuntuntoinen, aktiivinen sekä itseenäisesti ajatteleva yksilö.

Tutkimukseeni osallistui 17 partiolaista Pohjois-Savon alueelta. Heidän ikänsä on 13- 55 vuotta. Tutkimukseni tuloksia vertaan Exit-raporttiin, joka on tehty vuonna 2005 Suomen Partiolaisille tilaustyönä. Raportissa tutkittiin partiosta eroamisen syitä.

Partio ei tarjoa vain yhtä huippukokemusta, joka pitäisi partiolaisen harrastuksessaan kiinni, vaan niitä tekijöitä löytyi useita. Kavereiden vaikutus harrastukseen on suuri. Partiossa ovat parasta:

kaverit, luonnossa liikkuminen ja retkeily. Samoin arvostettuja asioita olivat kasvaminen ihmisenä, leirit, uusien taitojen oppiminen ja kansainvälisyys. Toisaalta johtajien rooli ei noussut tutkimuksessani niin suureksi, kun olisin sen olettanut nousevan. Samoin en osannut arvata kuinka moni nosti luonnon ja retkeilyn partion huippujutuiksi.

”Mikä on parasta partiossa?”- kysymys osoittaa, että jos partiotoimintaa toteutetaan aatteellisena eli muistetaan partion ihanteet, tutkimuksessa saamani tulokset vastaavat hyvin partion aatemaa-ilmaa. Ihanteet ja partio-ohjelma tuovat harrastukseen suunnitelmallisuutta, tavoitteellisuutta sekä ikäkausien mukaista haasteellisuutta ja se erottaa harrastuksen monesta muusta harrastuksesta, joissa eletään vain siinä hetkessä ja suunnitellaan eteenpäin vain seuraavan viikon kerhokerta.

Tutkimuksessani kävi ilmi myös se, että partion lopettamisen syyt ovat paikkakunnalta pois muuttaminen, elämäntilanteen muuttuminen tai kavereiden puute partiossa. Uudelta paikkakunnalta oli myös hankalaa löytää partioharrastusta ja se vaikutti siihen, ettei harrastus jatkunut.

Asiasanat (avainsanat)

Partio, partiioon sitoutuminen, elämys, kokemus

Sivumäärä

57

Kieli

Suomi

URN

Huomautus (huomautukset liitteistä)

Kolme liitettä

LIITE 1: Kyselylomake

LIITE 2: Partion ikäkausiohjelma

LIITE 3: Partiosanasto

Ohjaavan opettajan nimi.

Yliopettaja Pekka Penttinen

Opinnäytetyön toimeksiantaja

DESCRIPTION

 MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkeli University of Applied Sciences	Date of the bachelor's thesis
Author(s) Jukarainen Virpi	Degree programme and option Civic activities and youth work
Name of the bachelor's thesis The phenomenal basis of committing to Scout activities	
Abstract <p>The object of this thesis is to find out the pinnacle of experience that keeps Scouts in their hobby one year after another. At the same time, it addresses the reasons for the phenomenal commitment of the Scouts to their hobby. On the basis of my own Scout experiences it looks like the camping and expedition experiences have a strong effect on staying on as a Scout even as an adult. Furthermore, one of the most motivating things in the hobby is the need of responsibility and growing into it.</p> <p>The possibility to do things yourself and the sharing of the various responsibilities is often seen as the phenomenal basis of the Scout hobby. The children and leaders each get responsibilities according to their age group. Adventures and excitement are also a part of Scout activities and they create the scout spirit that resides within groups and troops. In the Scouts you learn crafting skills, get international experiences, and also build a tolerant understanding between cultures. Additionally, you spend a lot of time in nature and this, as it is a big part of Scout activities, nature and Scouts cannot be separated without changing the whole idea of Scouts. The Scout hobby is a purposeful form of education supporting the growth of children and young people, while still considering their unique characteristics. The objective is a balanced, responsible, active, and self-conscious individual.</p> <p>This research included 17 Scouts (aged 13 to 55 years) from the Pohjois-Savo region. The results obtained in this study are compared to the Exit-report, which is a study completed in 2005 and ordered by the Finnish Scout organization. In the Exit-report the reasons for leaving the Scout</p>	

community were addressed.

The Scout hobby does not simply offer some specific thing, but rather a range of reasons that make people stick to the hobby. The influence of friends in the same activities is considerable. The things mentioned as best about the hobby were friends, hiking and trips. Things that were also regarded as important were growing as a person, camping, learning new skills, and international issues. The role of being a leader was smaller than anticipated. Moreover, it was not possible to guess how many people raised nature and trekking as their best things.

The answers to the question “what is best when being a scout?” demonstrate the scout ideals are close to the hearts of the scouts themselves. These ideals and the scout program bring a certain orderliness, focus, and age group related challenges, which separate the scout hobby from many other hobbies in which people tend to live only for the moment.

The results of this research also show that the reasons for quitting the Scout hobby are moving from one place to another, a significant change in life, or the fact that there were no friends to be found within the hobby. Furthermore, when moving to a new place, it was mentioned that the lack of finding out how to contact the local Scouts resulted in quitting the hobby.

Subject headings, (keywords)

Scouts, scouting, commitment to Scout activities, experience, knowledge

Pages

57

Language

Finnish

URN

Remarks, notes on appendices

Three appendices

Appendix 1: questionnaire form

Appendix 2: Scout age group program

Appendix 3: Scout glossary

Tutor

Principal lecturer Pekka Penttinen

Bachelor's thesis assigned by

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO.....	3
2 PARTIOTOIMINTA NUORISOKASVATUKSENA	4
2.1 Partioliikkeen historia.....	5
2.2 Partion historiaa Pohjois-Savossa.....	6
2.3 Tietoa partion nykyisestä tilanteesta.....	7
2.4 Partion ikäkausiryhmät	8
2.5 Lapsen ja nuoren kehitys ja ikäkausien haasteet	9
2.5.1 Ikäkausi 6-12v., lapsuuden keskivaihe	10
2.5.2 Ikäkausi 12-18v., nuoruus	10
2.5.3 Ikäkausi 18-35v., varhaisaikuisuus	11
3 HUIPPUKOKEMUS PARTIOTOIMINNASSA.....	12
3.1 Motivaatiotekijät partiotoimintaan sitouttamisen taustalla.....	12
3.2 Kokemuksellisuus partiotoiminnassa	13
3.3 Partio elämyksellisenä toimintana	14
3.4 Elämys ja kokemus sitoutumista tuottavina tekijöinä	16
3.5 Ikäkausien nivelvaiheet nuorten elämässä.....	17
3.6 Partion mielekkyyden kokemista koskeva tutkimus	18
4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	19
4.1 Tutkimustehtävä	19
4.2 Tutkimusote	20
4.3 Tutkimuskohteet	22
4.4 Kyselyn toteutus	25
4.5 Tekstiaineiston koonti.....	25
4.6 Tutkimusaineiston analyysi	26
5 TUTKIMUSTULOKSET.....	27
5.1 Miten uusi partio ohjelma ja nuoren kehitys kohtaavat.....	27
5.1.1 Partion päämäärät.....	27

5.1.2 Partiotöiminnan kasvatusmenetelmät ja - tavoitteet	32
5.2 Partioon liittymisen syyt	36
5.3 Parasta partiossa	38
5.4 Partiouura.....	41
5.4.1 Edennyt partiouura.....	41
5.4.2 Opiskelu vaikuttanut partiouuraan	41
5.4.3 Aikuisen partiolaisen ”velvoitteet”	42
5.5 Luottamustoimet ja muut harrastukset	43
5.6 Partiosta eronneet	45
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	48
6.1 Keskeiset tulokset.....	48
6.1.1 Kunnioittaa toista ihmistä, olla luotettava, tuntee vastuunsa ja tarttua toimeen.....	49
6.1.2 Rakastaa luontoa ja suojella ympäristöä.....	49
6.1.3 Rakentaa ystäväyhtä yli rajojen, kehittää itseään ihmisenä, etsiä elämän totuutta	49
6.2 Saadut tulokset ja edellinen tutkimus	50
6.3 Tutkimuksen luotettavuus.....	52
6.4 Tulosten soveltaminen.....	52
6.4.1 Kaverikampanja	53
6.4.2 Aikuiset partiossa.....	54
6.5 Jatkokehittelyä	55
LÄHTEET	57
LIITTEET	
Liite 1 Kyselylomake	
Liite 2 Partion ikäkausiohjelma	
Liite 3 Partiosanasto	

1 JOHDANTO

Tutkin opinnäytetyössäni partioharrastukseen sitouttavia huippukokemuksia ja pyrin tuottamaan uutta tietoa Suomen Partiolaisille siitä, mitkä ovat partion huippukokemuksia, mutta myös tietoa siitä mitä toimintaa partiolaiset kaipaisivat harrastuksestaan, jotteivät he lopettaisi partiota ikäkausien nivelvaiheissa, vaan pysyisivät harrastuksessa mukavaa vielä aikuisenakin.

Partio on 100-vuotias harrastus ja sen suosio on edelleenkin suuri. Partion ikäkausiohjelmaa on uudistettu Suomessa viime vuosina, jotta se kohtaisi paremmin ikäkausien kehityshaasteita. Samalla ikäkausijakaumaa on muutettu niin, etteivät ikäkausien nivelvaiheet osuisi yhteen kouluelämän nivelvaiheiden kanssa.

Partion elämyksellisyyden taustalla nähdään usein se, että partiossa tehdään itse ja annetaan vastuuta toiminnasta toimijoille. Lapset ja ohjaajat saavat vastuuta oman ikäkautensa mukaisella tavalla niin, että pienimmät oppivat leikkimällä ja isoimmat tutkimalla ja kokeilemalla asioita. Seikkailut sekä elämykset kuuluvat partioon ja ne usein luovat partiohengen, joka ryhmällä ja lippukunnilla on. Partiossa opitaan käden taitoja, saadaan kansainvälisiä kokemuksia ja rakennetaan suvaitsevaista kulttuurien välistä yhteisymmärrystä. Partiossa liikutaan paljon luonnossa. Luontoa ja partio toimintaa ei voi erottaa toisistaan ilman, että partio toiminta muuttuisi. Partio on tavoitteellista kasvatustoimintaa, joka tukee lasten ja nuorten kasvua heidän yksilölliset ominaispiirteensä huomioonottaen. Tavoitteena on tasapainoinen, vastuuntuntoinen, aktiivinen sekä itsenäisesti ajatteleva yksilö.

Noin 20- vuotisen partiokokemusteni perusteella minulla oli ennako-oletuksena, että partiolaisen leiri- ja retkikokemukset vaikuttavat siihen, että partiolainen jatkaa harrastustaan aikuisenakin. Oletin myös ryhmänjohtajalla olevan suuri vaikutus siihen, että partioura jatkuu ensimmäisten partiovuosien jälkeen. Luulin, että partioharrastuksen suurin motivoiva tekijä on vastuun saaminen ja vastuussa kasvaminen.

Tutkimukseni toteutettiin kyselytutkimuksena. Kyselyyn sisältyi strukturoitu osa sekä avoin vastausosa, josta muodostui tutkimukseni laadullinen osa. Näitä avoimia kysymyksiä täydensin partioharrastajien tuottamilla tapauksetomuksilla. Kysymyksillä saatiin tietoa harrastuksen kestosta vuosina, partioon liittymisestä ja partion huippu-

kokemuksista. Avointen kysymysten avulla pystyttiin hahmottamaan mm. syitä liittyä partioon, partion tuomia haasteita ja harrastuksen antamia mahdollisuuksia. Kaikki vastaajat vastasivat sekä avoimiin, että myös strukturoituihin kysymyksiin.

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää mitkä ovat ne huippukokemukset, joita partioharrastus tarjoaa ja ne kokemukset, jotka sitouttavat partiolaiset pysymään harrastuksensa parissa lapsesta aikuiseksi saakka.

Tutkimustehtävä jakautuu seuraaviin tutkimusongelmiin:

- ”Miksi sinusta tuli partiolainen?”
- ”Kuinka monta vuotta olet ollut partiolainen?”
- ”Mitkä asiat ovat sinusta parasta partiossa?”
- ”Kerro partiourastasi?”

Jos vastaaja oli eronnut partiosta ja liittynyt siihen takaisin myöhemmin, niin häneltä kysyttiin myös seuraavia asioita:

- ” Miksi erosit partiosta?”
- ”Miksi liityit takaisin partioon?”

Kyselyn taustalla oli pyrkimys tuottaa vertailukelpoista tietoa. Kyselylomakkeessani on hyödynnetty Exit-raportin (2005) kysymyksiä. Exit-raportti on tehty Suomen Partiolaisille tilaustyönä ja siinä tutkittiin partiosta eroamisen syitä. Kyselytutkimukseeni, joka tutki vastakkaista asiaa eli partioon sitoutumista osallistui 17 partiolaista, joista seitsemän on miehiä ja kymmenen naisia. Vastaajien ikä oli 13- 55 vuotta. Tutkimusryhmäni muodostuu Järvisuomen partiolaisten Telkkä- alueen lippukuntien partiolaisista. Kyseiset lippukunnat kuuluivat ennen Pohjois-Savon partiolaisiin ja maantieteellisesti lippukunnat sijaitsevat Pohjois-Savossa.

2 PARTIOTOIMINTA NUORISOKASVATUKSENA

Nuorisokasvatukseen kuuluvat nuorisotyön, kansalaistoiminnan, kotikasvatuksen ja yhteiskunnan kasvattavat vaikutukset. Kansalaisyhteiskasvatus voidaan väljästi määritellä kasvatukseksi, joka tähtää yhteiskunnan jäsenten valmentamiseen kansalaisuuden asettamiin vaatimuksiin. Nuorten kansalaisyhteiskasvatuksen tausta ajatuksena on se, että nuorena saatu oppi ja kokemus kantavat pitkälle. Nuorisoliikkeiden sisällä käytiin jo menneinä vuosikymmeninä keskusteluja osallisuudesta, vastuusta, elämäntavasta,

elinoloista ja suhteesta yhteiskuntaan. Asioista, joihin yhteiskunta on herännyt vasta viime vuosien aikana. (Nivala & Saastamoinen 2010, 86–88.)

Partiojärjestö on yksi vanhimmista nuorisoliikkeistä ja Suomessakin se on toiminut 100 -vuotta. Partioliike on ajanut lasten ja nuorten oikeuksia sekä asioita halki vuosikymmenten. Partio antaa erilaisia kansalaisvalmiuksia ja luottamusta omiin taitoihin. Partio-ohjelmassa opitaan elämäntaitoja ja opitut asiat sekä kokemukset kantavat pitkälle elämään. Elämänpoluilla tarvittavia taitoja opitaan huomaamatta partio-ohjelmaa toteuttaessa ja osalle partiosta tulee elämäntapa, jonka kautta rakennetaan myös oma suhde yhteiskuntaan ja kenties ammattiinkin.

2.1 Partioliikkeen historia

Partioliike syntyi Englannissa v.1907–08. Sen perustajana oli buurisodan sankari Robert Baden-Powell. Liike alkoi levitä nopeasti maailmalla ja vuonna 1910 se oli levinnyt mm. Argentiinaan, Chileen, Ranskaan, Ruotsiin, Saksaan ja Venäjälle. Suomeen partiotoiminta rantautui 1910 ja keväällä 1911 Suomessa oli toiminnassa jo useita lippukuntia (eli paikallisia ”partio -osastoja”). Alkuaikoina toiminta ei ollut helppoa, varsinkin sota-aikoina toiminnalla oli omat haasteensa. Välillä toimintaa lakkautettiin ja kiellettiin, välillä se toimi maanalaisena, salaisena toimintana. Partioliikkeen toinen nousu tapahtui Suomessa vuosina 1917–1919. Alussa toiminta oli hajanaista ja partiotoiminta oli kolmeksi ryhmäksi jakautunutta (Suomen partioliitto, Finlands Svenska Scoutbrigad ja Suomen vapaa partioryhmä). Nämä partioliitot pitivät sisällään sekä tyttö- että poikapartiolaiset. Vuosina 1921–22 perustettiin erillisiä tyttö- ja poikajoukkoja ja 1925 perustettiin suomalainen partiopoikaliitto ja suomalainen partiotyttöliitto. Samoihin aikoihin alkoivat kehittyä myös ikäkaudet partiossa. 1930- luvulla haettiin toiminnan malleja ja annettiin nimiä eri-ikäkusiryhmille. Tuolloin alkoi myös Suomen partion kansainvälistyminen. (Suomen Partioliike 1910–1960, 1-50.)

Partioliikkeen saapuminen Suomeen ajoittui siis aikaan, jolloin maahamme perustettiin paljon sosiaali- ja terveystyöjärjestöjä sekä kristillisiä hyväntekeväisyysyhdistyksiä. Kuten edellä kerrottiin, niin Suomessa kuin myös maailmalla partiotytöt ja -pojat toimivat eri organisaatioiden alla. Suomessa vuonna 1972 tyttö- ja poikajärjestö yhdistyivät ja perustettiin yhteinen Suomen Partiolaiset - Finlands Scouters ry., joka on edelleenkin olemassa ja toimii Suomen partiolaisten keskusjärjestönä.

Partio on yksi vanhoista kansalaistoiminnan muodoista Suomessa. Se on muuttunut ajan ja yhteiskunnan muutoksen myötä, mutta perusasiat ovat koko ajan säilyneet samoina ja kantavina peruspilareina: tasa-arvoisuus, luonnossa koetut elämykset sekä vastuun antaminen partiolaisille. Partioliike on lähes jokaisessa maassa (arviolta partiolaisia on noin 38 miljoonaa). Pelkästään Suomessa on tällä hetkellä partiolaisia noin 70 000. Partioliike toimii Suomessa edelleenkin vapaaehtois pohjalta. (Kansainvälisyys, 2011, <http://www.partio.fi/Suomeksi/Aikuiset/Kansainvalisyys/>)

2.2 Partion historiaa Pohjois-Savossa

Partiotoiminta alkoi Pohjois-Savossa vuonna 1910. Monen pojan kohdalla alkuaikojen palava into vaihtui suojeluskuntatoiminnaksi vuoden 1918 aikana ja joukko hajaantui kansalaissodan syttyessä. Tytöt tulivat voimakkaasti mukaan toimintaan 1920-luvulla. Pojat ja tytöt toimivat tuolloin erillään, yhteistyötä tehtiin vain suurien tapahtumien yhteydessä. 6.1.1938 Pohjois-Savoon perustettiin oma partiotyttöpiiri, jonka pääpaikkana oli Kuopio. Vuosina 1940–41 ei Pohjois-Savon alueella ollut varsinaista partiotoimintaa. Näinä vuosina vanhemmat partiotytöt liittyivät Lotiksi tai pikku Lotiksi. Toisen maailman sodan jälkeen partiotyötä alettiin elvyttää myös Pohjois-Savossa. Tyttö- ja poikapiirit toimivat melko erillään 1950-luvulle saakka. (No johan tok! 2006, 11–35.)

1960 -luvulla alkoi partion suosio kasvaa tasaisesti Pohjois-Savon alueella. Partio oli liike, joka palveli toiminnallaan ja kasvatuksellaan nuoria. 1970- luvulla poikien- ja tyttöjen piirit yhdistettiin ja syntyi Pohjois-Savon partiolaiset ry. 1980- ja -90 luvut olivat tasaista partioaikaa Pohjois-Savossa. (No johan tok! 2006, 11–35.)

2000 -luvulla alueen partiotoiminta koki suuria muutoksia. Suomessa muutettiin partiopiirijakoa ja entinen Pohjois-Savon alue tulikin kuulumaan Järvisuomen partiolaisten pohjoiseen alueeseen, johon suurin osa alueen lippukunnista liittyikin mukaan. Pohjois-Savon partiolaiset jäivät edelleen ”henkiin” vain muutaman lippukunnan voimin ja heidän pääpaikkanaan toimii Kuopio.

2.3 Tietoa partion nykyisestä tilanteesta

Partiossa toimitaan ikäkausiryhmissä ja ryhmät kuuluvat lippukuntaan. Lippukunta on paikallinen toiminnan yksikkö, joka suunnittelee ja päättää itsenäisesti toiminnastaan. Lippukuntia on Suomessa n. 850 ja suurin osa niistä on rekisteröityneitä yhdistyksiä. Toimintaa ohjaa kansainvälinen partio-ohjelma, josta jokainen maa on tehnyt omia sovellutuksiaan, vaikkakin arvot ja päämäärät ovat kaikkialla maailmassa samansuuntaisia.

Partiossa tehdään itse sekä annetaan vastuuta toiminnasta toimijoille. Lapset ja ohjaajat saavat vastuuta oman ikäkautensa mukaisella tavalla. Seikkailut sekä elämykset kuuluvat partioon ja ne usein luovat partiohengen, joka ryhmällä ja lippukunnilla on. Partiossa opitaan kädentaitoja, saadaan kansainvälisiä kokemuksia ja rakennetaan suvaitsevaista kulttuurien välistä yhteisymmärrystä. Partiossa liikutaan luonnossa. Luontoa ja partiotoimintaa ei voi erottaa toisistaan ilman, että partiotoiminta muuttuisi.

Partio on kaikille avointa ja puoluepoliittisesti sitoutumatonta toimintaa. Se on toimintaa, jossa nuorilla on mahdollisuus yksilöllisten ominaisuuksiensa rajoissa kasvaa persoonallisuudeltaan tasapainoisiksi, terveiksi, vastuuntuntoisiksi ja itsenäisesti ajatteleviksi yhteiskunnan jäseniksi. (Suomen Partiolaisten peruskirja 2008.)

Partioaate on partiolaisille vahva velvoite toimia paremman maailman puolesta. Partioliike haluaa osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun ja toimia yhdessä päättäjien, muiden kansalaisjärjestöjen, viranomaisten ja median kanssa tavoitteiden saavuttamiseksi. Partio on aktiivinen osa suomalaista kansalaisyhteiskuntaa. Suomen Partiolaiset toimii jäsenenä useissa muissa järjestöissä ja on edustettuna erilaisissa valtakunnallisissa asiantuntijaelimissä, jotka vaikuttavat nuorten osallistumismahdollisuuksiin ja elinoloihin sekä vapaaehtoisjärjestöjen toimintaedellytyksiin. (Partio yhteiskunnassa, 2011, http://www.partio.fi/Suomeksi/Lyhyesti/Mita_partio_on/Partio_yhteiskunnassa.iw3)

Partio on tavoitteellista kasvatustoimintaa, joka tukee lasten ja nuorten kasvua heidän yksilölliset ominaispiirteensä huomioonottaen. Tavoitteena on tasapainoinen, vastuuntuntoinen, aktiivinen sekä itsenäisesti ajatteleva yksilö. Partio on rakentaa ystävyyttä ja ymmärtämystä yli rajojen. Partio toimii ja puhuu sen puolesta, että jokainen voisi

elää ilman pelkoa kiusaamisesta, syrjinnästä sekä yksinjäamisestä. Partio rakentaa parempaa maailmaa, jossa olisi rauha ja ystävyys yli maiden rajojen. (Mitä partio on, 2011, http://www.partio.fi/Suomeksi/Lyhyesti/Mita_partio_on/)

2.4 Partion ikäkausiryhmät

Suomessa partio-ohjelma uudistui muutama vuosi sitten ja uutta ohjelmaa otetaan edelleenkin käyttöön useissa lippukunnissa. Ikäkausi uudistukseen vaikutti se, että jokaiselle ikäryhmälle saadaan järjestettyä vielä tarkemmin heidän kasvuun ja kehitystään tukevaa toimintaa. Ennen partion ikäkaudet olivat: **Sudenpennut** 7-10v, **vartiolaiset** 10-14v, **vaeltajat** 14v. ja sitä vanhemmat nuoret sekä **johtajat**, joista suuri osa oli vaeltajaikäisiä nuoria.

Uudet ikäryhmät ja niiden toiminta:

***Sudenpennut** (7-9v). Ryhmää kutsutaan laumaksi. Laumaa johtaa tehtävään koulutettu aikuinen (entisessä ohjelmassa johtajana vanhempi nuori). Leikit, tarinat, seikkailut jne. ovat heidän toiminnassa tärkeitä asioita. Sudenpennut käyvät myös retkillä, leireillä ja muissa partiotapahtumissa kuten partiotaitokilpailuissa.

***Seikkailijat** (10-12v). Heidän toimintaryhmä on 10–15 hengen joukkue, joka jakaantuu kahteen tai kolmeen vartioon oman partioryhmän sisällä. Seikkailijajoukkuetta johtaa tehtävään koulutettu aikuinen, Sampo. Seikkailijat opettelevat peruspartiotaitoja ja retkeilevät. Seikkailijat suorittavat myös taitomerkkejä (vrt. Aku Ankan veljenpoikien partiomerkit puseronhihassa...)

***Tarpojiksi** kutsutaan 12–15-vuotiaita (nuorisotyön ammattilaisena katsoessa tämä uuden ikäkauden nimi on minusta murrosikäistä haukkuva!). Tarpojissa tytöt ja pojat toimivat omissa vartioissa. Tarpojavartiota johtaa Samoaja, jonka tukena toimii aikuinen, Luotsi. Tarpojaohjelma rakentuu tarpoista eli ohjelmakokonaisuuksista.

***Samoajat** ovat 15–17-vuotiaita. He jakautuvat sukupuolen mukaan pienempiin vartioihin. Heidän johtajana toimii samaan ikäkauteen kuuluva vertaisjohtaja. Tehtävään koulutettu aikuinen johtaja (Luotsi) suunnittelee toimintaa yhdessä johtajan kanssa sekä tukee johtajaa tehtävässään ja huolehtii tämän osaamisesta sekä hommien toimimisesta. Samoaja ohjelmaan kuuluu ryhmänohjaajakoulutus ja johtamisharjoittelu.

***Vaeltajat** (18–22 v), toimivat projekteissa, jotka voivat olla oman lippukunnan tai monen lippukunnan yhteisiä. Vaeltajat kokoontuvat muita harvemmin. Muilla ikäryhmillä toimintaa on kerran viikossa, heillä vain 1-2 kertaa /kuukausi. Johtajana vaeltajilla toimii samaan ikäkauteen kuuluva vaeltaja. Ikäkauden aikuinen (Luotsi) ohjaa vaeltajan henkilökohtaisen kehityssuunnitelman eli vaelluskartan tekemistä ja toteutumista.

Opetusministeriön ja nuorisoasian neuvottelukunnan teettämän ”Nuorten suhde järjestöihin ja globalisaatioon 2001”- tutkimuksessa selvitettiin 10 - 29-vuotiaiden suhdetta kansalaisjärjestöihin (vastaajia oli kyselyssä 1267). Tutkimuksen mukaan useampi kuin joka toinen (51 %) 10 - 29-vuotiaista on mukana järjestötoiminnassa. Vastaajien arvioiden mukaan keskeisimpiä syitä mahdolliseen järjestötoimintaan osallistumiseen olivat uusien ystävien saaminen ja hyöty tulevaa työtä, elämää ja opiskelua varten. (Nuorten suhde järjestöihin ja globalisaatioon 2001, 1 - 5.)

Tämä opetusministeriön ja nuorisoasiain neuvottelukunnan teettämä tutkimus näkyy hyvin myös partiossa siinä, että varsinkin ikäkausista vanhimmat eli samoajat ja vaeltajat osaavat ajatella harrastuksen tuomaa hyötyä myös elämässä, työssä ja opiskelussa. Monelle tuon ikäiselle partiotoiminta ja järjestötoiminta ovat jo elämäntapoja. Ystävien saaminen ja mukava partioporukka ovat koko partiouran ajan tärkeitä tekijöitä.

2.5 Lapsen ja nuoren kehitys ja ikäkausien haasteet

Elämänkaaren näkökulmasta kehityspsykologian tutkimuskohteena ovat ne muutokset, joita ihmisen käyttäytymisessä tapahtuu eliniän myötä. Ihminen ei ole koskaan valmis vaan hän kehittyy ja hänen käyttäytymisensä, ajattelutapansa, ja tunteensa muuttuvat läpi elämän. (Kuusinen & Korhonen 1995, 96–107.)

Partiolaisten kasvutavoitteet ovat jaettu neljään osioon: 1) suhde itseen, 2) suhde toisiin ihmisiin, 3) suhde yhteiskuntaan ja 4) suhde ympäristöön. Kasvatustavoitteet ovat määritelty ja auki luettu partion peruskirjassa, jonka uusin versio on hyväksytty 2008 (Liite 3)

2.5.1 Ikäkausi 6-12v., lapsuuden keskivaihe

Lapsuuden keskivaiheessa kehitystehtäviin kuuluvat ryhmätoiminnan fyysisten ja sosiaalisten sääntöjen oppiminen, yleisesti hyväksytyjen sukupuolen mukaisten käyttäytymissääntöjen oppiminen, lukemisen, kirjoittamisen ja laskemisen perustaidot sekä oikeudentajun ja moraalिसääntöjen kehittyminen. Ikäkauteen liittyy myös itsenäisyyden kehittyminen sekä demokraattisia arvoja heijastavien asenteiden oppiminen. (Kuusinen & Korhokangas 1995, 129.)

Kouluun mennessä lapsi on kasvanut monella tavalla taitavaksi ja selviytyväksi. Häneltä edellytetään kykyä kuunnella opettajan ohjeita ja käskyjä sekä totella. Hänen on osattava huolehtia tavaroistaan ja tehtävistään ja häneltä odotetaan sosiaalisia taitoja ja kykyä tulla toimeen ryhmässä. Lapsen minäkäsitys muodostuu ensimmäisten kouluvuosien myötä. Jokaisen lapsen on saatava tuntee, että on hyvä jossakin. Erilaiset kerho- ja harrastustoiminnat tukevat lapsen itsetuntoa. Liikuntaharrastukset näyttävät tukevan lapsen myönteistä käsitystä itsestä. Kun lapsi on noin 10–11 vuoden iässä, monet alkavat jo kiivaasti kurkotella nuorten maailmaan. Tällöin lapsen kehitys ei ole vielä nuorison tasolla ja lapselle on annettava aikaa olla lapsi. Lapselle on tarjottava kiireetön lapsuus. (Kinnunen 2005, 21–25.)

Partio-ohjelmassa sudenpentujen ja seikkailijoiden ohjelmaan kuuluvat ryhmätoiminnan opettelua, peruspartiotaitojen harjoittelua ja ryhmän sääntöjen noudattamista. Partion ikäkaudet alkavat 7-vuotiaasta ja partiolaisella odotetaan olevan jo perustaitoja, joita hän oppii koulussa ensimmäisen partiokauden aikana mm: lukeminen, kirjoittamisen ja laskeminen. Partiolaisen on osattava huolehtia tavaroistaan ja tehtävistään. Näitä taitoja harjoitellaan ahkerasti ensimmäisinä partiovuosina. Pienet partiolaiset opettelevat asioita leikin varjolla ja he saavat olla leikkiviä lapsia mahdollisimman pitkään.

2.5.2 Ikäkausi 12-18v., nuoruus

Identiteetin kehitys, maskuliinisen tai feminiinisen roolin omaksuminen, oman ruumiin ja ulkonäön hyväksyminen kuuluvat 12- 18 -vuotiaiden kasvatustavoitteisiin. Riippumattomuus vanhemmista ja kavereista kasvaa sekä valmistautuminen koulutusrallalle on heille arka. Käyttäytymistä, toimintaa ja tulevaisuuden suunnitelmia oh-

jaavien arvojen omaksuminen, valmistautuminen omaan perhe-elämään ja sosiaalista vastuunottoa osoittavien arvojen ja asenteiden kehittyminen ovat osalle nuorista jo hyvinkin ajankohtaisia asioita. (Kuusinen & Korkiakangas 1995, 129–130.)

Murrosikäinen on ulkoisesti iso, mutta sisäisesti pieni. Nuori elää sopimusmoraalin kautta eli yhteisistä pelisäännöistä on sovittava yhdessä heidän kanssaan. Nuoret voidaan motivoida tekemään itseään ja elämää suojelevia sopimuksia. Nuori haluaa järkeillä perusteet säännöille ja hänellä on älylliset edellytykset ajatella ja päätellä asioita. (Kinnunen 2005, 26–29.)

Tarpojat ja seikkailijat alkavat olla jo nuoria naisia ja miehiä. He ovat olevinaan riippumattomia omista vanhemmistaan, mutta silti osa heistä on vielä sisältä hyvinkin pieniä lapsia. Seikkailijoilla tulevaisuuden suunnitelmat alkavat muodostua ja omat kiinnostuksen kohteet vahvistua. He ottavat vastuuta ja haluavat tehdä asioita itse. Siihen partio-ohjelmakin antaa hyvät mahdollisuudet. Kyseisten ikäkausien ohjelmat kasvattavat vastuuseen, mutta antavat myös uusia kokemuksia ja välineitä tuntea itseään paremmin.

2.5.3 Ikäkausi 18-35v., varhaisaikuisuus

Varhaisaikuisuuden ikäkauteen kuuluvat elämäntoverin valitseminen, perheen perustaminen ja perhe-elämän taitojen oppiminen sekä ammattiuralle antautuminen. Osa varhaisaikuisuuteen kuuluvista työikäisistä on jo siinä elämänvaiheessa, johon kuuluu työuralla eteneminen sekä kansalaisvelvollisuuksien oppiminen. (Kuusinen & Korkiakangas 1995, 130.)

Partio-ohjelmassa yli 22 -vuotiaat ovat ”aikuinen tuki” ja heille ei ole varsinaista partio-ohjelmaa. Partio-ohjelma kattaa 7-22 -vuotiaiden toiminnan. Varhaisaikuisuuteen kuuluu partio-ohjelman mukaan siis kaksi ikäryhmää, joiden elämä on todella erilaista. Nuoret aikuiset harrastavat vielä säännöllisesti partiota, mutta aikuiset vain projektituotoisesti tai johtajatehtävissä.

3 HUIPPUKOKEMUS PARTIOTOIMINNASSA

Huippukokemus on elämys tai kokemus, joka motivoi pysymään harrastuksessa tai asiassa mukana. Kiinnipysymiseen jossakin tietyssä asiassa liittyy sitoutuminen. Selvitän näitä termejä ja kerron miten ne liittyvät partio-ohjelmaan. Esittelen myös parti-
on ikäkausiohjelman pääpiirteittäin sekä kerron ikäkausien nivelvaiheista.

3.1 Motivaatiotekijät partiotoimintaan sitouttamisen taustalla

Partioharrastus kannustaa lasta ja nuorta pysymään harrastuksessa mukana, koska se on rakennettu pienistä osioista, jotka muodostavat isompia kokonaisuuksia. Pienistä osioista saa ”suoritusmerkintöjä” ja taitomerkkejä. Partiota on toisaalta myös kritisoitu juuri siitä syystä, että se on suoristuskeskeistä toimintaa, koska siinä tehdään suorituksia. Nykyisessä partio-ohjelmassa suoritusten nimet ovat vaihdettu esimerkiksi sudenpentujen jäljiksi sekä isommilla partiolaisilla aktiviteeteiksi. Suoritusten nimimuutoksesta huolimatta onnistumisen ilo ja riemu säilyvät ohjelmissa ja muutaman partioker-
ran jälkeen saa jo ensimmäisen taitomerkin, jonka saa ylpeänä ommella paidan hihaan ja osoittaa muillekin että minä osaan ja olen onnistunut tehtävässä.

Opetuksen ja oppimisen näkökulmasta oivalluksen liittyvät yhteiset kohtaamiset ja vuorovaikutustilanteet. Oivaltamisen riemu ilmenee vaikkapa lapsen silmien säihkeestä ”No nyt mä tajusin”- huudahduksissa ja siinä, miten intensiivisesti lapsi alkaa paneutua tehtäväänsä. Oivallukset edellyttävät aikaa pohtia, hämmästellä ja tutkia. Innostava keskustelu tuo esiin uusia ajatuksia ja synnyttää kenties myös uusia oivalluksia. Mielekkyyt ja motivaatio syntyvät tavoitteista, haasteista ja niissä onnistumisesta. (Cantell 2010, 160–167.)

Partio-ohjelma on nousujohteinen eli joka ikäryhmälle on luotu oma ohjelma, jossa otetaan huomioon ikäryhmän kasvu- ja kehitystavoitteet. Ohjelmassa on erilaisia variaatioita ja useita erilaisia tehtäviä, joista ryhmälle voidaan valita sopivat ja tarpeeksi haastavat ja motivoivat tekemiset. Ikäkaudet ovat itsenäisiä eli partion voi aloittaa vaikka sitä ei olisi ennen harrastanut, mutta silti ohjelma on suunniteltu niin, ettei se toista liikaa itseään vaikka olisit ollut harrastuksessa mukana 15 vuotta ja käynyt kaikki ikäkaudet läpi.

Launonen ja Puolimatka (1999, 39) kiinnittävät huomionsa siihen, että nuorisjärjestötoiminnan tavoitteena on tänäkin päivänä aktiivisten ja osallistuvien kansalaisten kasvattaminen. Mukanaolo tuo osallisuuden kokemuksia ja yhteistoimintaan liittyviä taitoja. Ryhmätoiminnassa nuori pääsee vertailemaan ja suhteuttamaan omia mielipiteitään muihin sekä tiedostamaan omia ajattelutapoja. Tämä on tärkeä osa identiteetin rakentamista. Samalla kriittisyys kehittyy sekä eettisiä näkökohtia tulee esille.

3.2 Kokemuksellisuus partiotoiminnassa

Verbi ”kokea” on laaja. Voimme kokea katiskaa, mutta myös järkytyksiä. Samoin kokemus voi olla vaikkapa uskonnollinen kokemus. Kokemuksista voidaan myös oppia. Kokemus on tullut merkitsemään myös aistihavaintoja ja sen kautta syntyvää tietoa. Kokea -sanan johdannainen verbi on kokeilla. Kokemukseen liittyviin filosofisiin termeihin liittyy empiirinen eli kokemusperäinen. Kasvatusfilosofiaan kuuluu kokemuksesta oppiminen. Arkikielessä kokemus on jotakin joka karttuu ajan myötä. Se on näkemystä asioista sekä valmiutta hallita käytännötilanteita. Kokemus on jotakin jota voimme pukea sanoiksi ja johon pohjautuvia näkemyksiä ja ajatuksia voidaan vaihtaa toisten kanssa. Kokemus on myös hetkellinen elämys, joka on erityisen voimakas ja mieleenpainuva sekä merkityksellinen yksilölle. Tällainen kokemus voi olla vaikkapa matka, jokin elokuva yms. Kokemus on voimakas elämys, joka vaikuttaa identiteettiin. (Haaparanta & Oesch 2002, 9-14.)

Partio tarjoaa kokemuksia ja elämyksiä. Harrastuksessa tehdään asioita itse, opitaan kokemalla ja kokeilemalla sekä ollaan vuorovaikutuksessa toisten partiolaisten kanssa. Partiossa tehdään asioita, ei vain osallistuta toimintaan. Kokemuksia ja elämyksiä tarjoavat jo partio-ohjelman eri osa-alueet, mutta myös retket ja leirit. Partioretkillä mennään harvoin valmiisiin leirikeskuksiin vaan telttaleiri rakennetaan itse. Rakentelu on monelle lapselle ja nuorelle uutta ja ihmeellistä. Samoin telttamajoitus tuo ihan uusia elämyksiä. Leirien ja retkien ohjelma on seikkailua ja uuden löytämistä. Retket ja leirit ovat myös suunniteltu ikäkausien kehitys- ja kasvatavoitteiden mukaan, niin että ihan pienet sudenpennut tekevät vain päiväretkiä ja kun kokemusta retkeilystä tulee enemmän, niin tehdään yön yli kestävä retki ja lopulta osallistutaan isompina partiolaisina monen päivän mittaisiin leireihin. Partion retki ja leiritoiminnassa yhden suuren kokemuksen tuo kansainvälisyys. Partiolaisia löytyy suuresta osasta maailmaa ja ulkomaille tehdään paljon retkiä sekä leirejä.

Partio tarjoaa onnistumisen kokemuksia, kasvattaa identiteettiä ja antaa myös hetkellisiä elämyksiä, joita ei välttämättä muuten ”arki-elämässä” kokisi. Partio on seikkailukasvatusta ja elämysten luomista. Kaupungistuvassa yhteiskunnassa partio tarjoaa myös arkielämäntaitoja, jotka ovat jo osalla kaupunkilaislapsista vieraita: makkaratikun vuolemista, nuotion sytyttämistä, jäistä pelastautumista, ruoan valmistajista luonnonhelmassa ja paljon muita tarpeellisia taitoja. Partio-ohjelma on nousujohteinen eli vastuuta jaetaan myös osallistujien kesken ja niin, että jokaiselle on sopivan haasteellista toimintaa. Partio-ohjelma ei ole ”valmiiksi pureskeltua” tekemistä vaan se aktivoi osallistumaan. Esimerkiksi retkelle mennessä jo etukäteistyöt jaetaan partioryhmän kesken. Ikäryhmästä riippuen tehtäviä voivat olla vaikkapa ruokalistan laadinta, iltahjelman teko, hartauden teko, leirikirjeen miettiminen, yhteisten tavaroiden pakkaus jne. Partiossa vanhemmat eivät tee asioita lastensa puolesta vaan partiolaiset oppivat arkielämän taitoja esim. tiskaamaan omat astiansa ja huolehtimaan omista sekä yhteisistä tavaroista.

3.3 Partio elämyksellisenä toimintana

Elämykset ovat niin lähellä, ettei niitä edes aina huomaa. Elämykset tarjoavat ihmiselle portin moniin maailmoihin, niistä yksi on fyysinen todellisuus. Elämys on kokemista ja kokeminen on elämän, kulttuurin, kasvatuksen, tieteen, taiteen, tiedon ja maailmankatsomuksen tietoteoreettinen lähtökohta ja perusta. Kokeminen on aina subjektiivista. Kokija on se joka kokee. Kokemusta ei voi toinen kokea koskaan samalla tavalla, vaan se on yksilöllinen kokemus vaikkakin se koettaisi ryhmässä. Elämyksiä antava, niille rakentuva, niitä ravitseva ja avartava kulttuuri, koulutus yms. rakentavat tulevaisuutta. Elämykset rakentavat itsetuntoa ja estävät massoitumista. (Ahokallio 1987, 12–18.)

Partio-ohjelma on laaja. Siinä on otettu huomioon jokaisessa ikäryhmässä eri elämäntaiteita, kulttuuria, ja maailmankatsomuskysymyksiä. Ohjelmassa on myös kasvatukseen, tieteisiin, taiteisiin ja tiedon eri aloihin liittyviä taitoja. Partio kasvattaa kansalaisia, jotka saavat elämäntaitoja sekä osaavat monenlaisia arkielämässä tarvittavia valmiuksia. Liitteenä ovat uuden ohjelman mukaiset harrasteet, ikäkausittain. (Liite 2) Merkittävän oppimiskokemuksen muistaminen on aina kokemuksen muistamista, kokemus kertoo jostakin ja kokemus havaitaan joksikin. Esimerkiksi merkittävä oppi-

miskokemus havaitaan kokemukseksi, jolla on ollut vaikutusta persoonalliseen kasvuun tai itsetunnon lannistumiseen. (Silkelä 2000, 121.)

Antikaisen (1996, 251–296) mukaan merkittävät oppimiskokemukset ovat elämäntapahtumia, jotka ovat muutostapahtumia eikä vakiintunutta osaa elämänkulussa. Ne ovat tapahtumia, jotka poikkeavat normaalista arjesta. Myös useat 2000-luvun tutkimukset ovat ottaneet keskeiseksi kiinnostuksen kohteeksi yksilöiden kokemukset ja näkemykset.

Elämys on moniaistinen, merkittävä ja unohtumaton kokemus, joka voi tuottaa koki-jalleen henkilökohtaisen muutuskokemuksen eli koettu ja opittu voidaan omaksua osaksi persoonaa tai elämyksen kokeminen voi johtaa oman maailmankuvan muuttumiseen. Elämys on aina subjektiivinen kokemus ja useiden eri tekijöiden summa. Elämys on huomattavasti enemmän kuin mukava ja miellyttävä kokemus tai hyvä palvelu. Elämystuote on tuotteistettu kokemus, jonka sisältö ja toteutustapa on suunniteltu asiakaslähtöisesti ja se on räätälöitävissä asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden mukaan. (Leofinland, 2009, <http://www.leofinland.fi/>)

Partioharrastuksessa saadaan ja koetaan unohtumattomia kokemuksia, jotka muokkaavat omaa persoonaa ja ajatusmaailmaa. Partiossa moni asia on elämys. Leirit ja retket luovat elämyksiä. Partio ei sinällään ole elämystuote, mutta se on pitkälti elämyskasvatusta jonka kohderyhmänä ovat lapset ja nuoret. Toisaalta partioharrastusta ei ole ilman luontoa ja ympäristöä. Monet toiminnot tapahtuvat ulkona ja tällöin kokemuksellisen oppimisen malli toimii ympäristön ja oppijan välisessä vuorovaikutuksessa. Partiossa tämä vuorovaikutus on moninainen ja se kehittää kaikkia ihmisen aisteja, valppautta sekä liikunnallisuutta. Kokemuksellisen havainnoinnin ja pohdinnan oppimiskulttuuriin kuuluu oleellisesti ilmaisu, puhe ja käsitteellistäminen, tiedon ja kokemusten jakaminen. David Kolb on kehitellyt kokemuksellisen oppimisen mallia, se soveltuu monenlaisen ympäristökoulutuksen. Kokemuksellisen oppimisen mallissa ymmärretään oppijan saavan tietoa prosessissa, joka tapahtuu oppijan ja ympäristön välisessä vuorovaikutuksessa. Kokemuksellisuus voidaan ymmärtää oppimisen, kasvamisen ja kulttuuriin sosiaalistumisen prosessina. Kokemukset vaikuttavat tietoon, tunteeseen ja ymmärrykseen. On odotettavissa, että tämänkaltaisessa prosessissa käsitys ympäristöstä ja luonnon monimuotoisuudesta saavat uusia ulottuvuuksia ja ympäristötietoisuus kasvaa. Samalla kun opimme havainnoimaan ja tarkastelemaan ympä-

ristön ominaisuuksia, kasvamme myös tietoisesti ympäristön tarkkailijoiksi. (Kuopion luonnontieteellinen museo, 2011, http://www.kuopionluonnontieteellinenmuseo.fi/luontokasvatus/os_060.html)

3.4 Elämys ja kokemus sitoutumista tuottavina tekijöinä

Sitoutuminen -käsitteen pohtiminen herättää mm. seuraavia kysymyksiä: mihin sitoudutaan, millaista sitoutumista on olemassa, mitä lisämääreitä tutkijat antavat sitoutumiselle, voiko sitoutumisen asteen määrittellä ja miten sitoutumista vahvistetaan? Aihetta käsittelevässä kirjallisuudessa sitoutuminen yleensä liitetään johonkin prosessiin — sitoutuminen ammatilliseen kasvuun, hoito-ohjelmaan, tietyn päämäärän saavuttamiseen, oppilaiden kasvun tukemiseen, tai muuhun sellaiseen.

Leithwood ym. (1994, 30(4): 498–518) toteavat, että sitoutumisen kohteena on lähes aina ihminen, idea tai toiminta. Kun sitoutumista ohjaavat päämäärät, arvot ja normit ovat sitoutumisensa perusta moraalinen. Monet tutkijat toteavat, että sitoutumisen aste on pääteltävissä tarkkailemalla, kuinka aktiivisesti opettajat ja ohjaajat toimivat suhteessa heidän sitoutumisensa kohteisiin (esim. ihminen, idea, toiminta).

Partioharrastus on monessakin mielessä mallioppimista ja ohjaajien arvomaailma ja partioihanteet siirtyvät partio-ohjelman kautta pienille partiolaisille. Usein partioryhmien ohjaajiksi valikoituu partiolaisia, jotka ovat sitoutuneet partiotoimintaan ja viihtyvät ihmisten parissa. Monella isommalla partiolaisella partioon sitoutumisella on moraalinen perusta, pienemmillä partiolaisilla sitoutumisen syynä ovat mukava harrastus, toiset partiolaiset ja toimiminen luonnossa.

Firestone ja Pennell (1993, 63(4): 489–525) taas puolestaan painottavat vapaaehtoista sitoutumista tehokkaan opetuksen edellytyksenä. Heidän mukaansa kouluissa ja muissa löysästi kontrolloiduissa organisaatioissa sitoutumisen vapaaehtoisuus on erittäin tärkeää. Tätä samaa voitaneen ajatella partionjohtajista, jotka opettavat asioita lapsille ja partiohan on organisoitua toimintaa. Partionjohtajat toimivat vapaaehtoisina, harrastuen itsekin partiota, mutta he ovat myös opettajina sekä sitouttavat lapsia mukaan toimintaan.

Sitoutuminen käsitteenä on laaja ja sen merkitys liittyy paljon siihen yhteyteen missä sitä käsitellään. Sitoutuminen merkitsee oman ammatin arvostusta ja uskoa siihen, että voi työllään vaikuttaa positiivisesti elämään. He painottavat, että sitoutuminen merkitsee laajempaa käsitettä kuin pelkästään tunnollista tehtävän hoitamista. Se merkitsee myös oman henkilökohtaisen panoksen antamista siinä tehtävässä mitä on tekemässä. Heidän mukaansa sitoutumiseen liittyy myös itsetutkiskelu ja -arviointi. Sitoutumista vahvistavat kannustava ilmapiiri, yksilön arvostus, keskinäinen tuki sekä yhdessä oppiminen. (Niemi & Kohonen 1995)

Partiolaiset arvostavat harrastustaan ja sen tuomia mahdollisuuksia. Tämä arvostus näkyy myös vahvana sitoutumisena harrastukseen. Partio kannustaa terveisiin ja hyviin elämäntapoihin, joita johtajat opettavat partio-ohjelman kautta lapsille ja nuorille. Suurin osa partiolaisista ja ennen kaikkea johtajaikäisistä antaa siten henkilökohtaisen panoksen harrastukselle. Ilman suuria talkootuntimääriä partio ei olisi yksi Suomen suosituin harrastus ja ilman johtajien henkilökohtaista panosta sekä laadukasta partio-koulutusta partioharrastus ei olisi aatteellista toimintaa. Sitoutumista vahvistavat kannustava ilmapiiri lippukunnassa, yksilön arvostus, keskinäinen tuki johtajien keskuudessa sekä yhdessä oppiminen ja tekeminen.

3.5 Ikäkausien nivelvaiheet nuorten elämässä

Siirtyminen kouluasteelta toiselle on aina kriittinen kohta. Tästä syystä jokaisen nivelvaiheen ohjauksen järjestämiseen tulisi panostaa erityisesti. Nivel- ja siirtymävaiheiden ohjauksessa tarvitaan sopiviksi rakennettuja malleja. Ensimmäinen koulujärjestelmän sisällä eteen tuleva nivelvaihe on siirtymä esikoulusta perusopetukseen. Myös toisen ja kolmannen vuosiluokan välissä on nivelvaihe uusien oppiaineiden ja usein myös uuden luokanopettajan myötä. Seuraava siirtymä on useimmilla oppilailta edessä kuudennen lukuvuoden jälkeen siirryttäessä uuteen kouluun. Nivelvaiheita ovat myös koulun vaihtuminen kesken perusopetuksen tai toisen asteen opiskelun. Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaihe, samoin kuin toisen asteen ja korkeasteen välinen nivelvaihe ei ole vain kahden kouluasteen välinen taitekohta, jossa tehdään valintoja jatko-opinnoista. Nivelvaihe on ymmärrettävä pidempänä siirtymävaiheena, jossa nuori asteittain selkiinnyttää suuntautumistaan ja pyrkimyksiään jatko-opintoihin ja ammattiin liittyen. (Ylä-Savo, 2011, http://www.yla-savo.fi/Etusi-vu/YH/YR/Projektit/Y01-20/Yla-Savon_oppilashuolto/Oppilashuolto/)

Partio-ohjelman ikäkausien nivelvaiheet ajoittuivat ennen juuri yksilön kasvun ikäkausien nivelvaiheisiin, jolloin elämässä oli muutenkin suuria muutoksia ja uudistuksia. Uudessa partio-ohjelmassa on nyt otettu huomioon ikäkausien nivelvaiheet ja se, etteivät partion ikäkausiryhmä ja ikäkauden nivelvaihe sattuisi saman kohtaan. Edellisessä partio-ohjelmassa oli huomattavissa, että osa partiolaisista lopetti harrastuksen usein juuri silloin, kun siirryttiin yläasteelle, tai kun yläaste loppui. Jos partiolainen pääsee näiden nivelvaiheiden yli, partiouran on helpompi jatkaa aikuisenakin. Uuden ohjelman vaikutusta tähän asiaan on vielä vaikea tutkia ja todentaa, koska uusi ohjelma on ollut käytössä niin vähän aikaa.

3.6 Partion mielekkyyden kokemista koskeva tutkimus

Suomen Partiolaiset ovat tutkineet Exit- raportissa partiosta eroamista. Raportin nimeksi muodostui: ”Partio paremmaksi 2005- tutkimus.” Kyselyssä kyselylomake postitettiin 747 vastaajalle. Suomen Partiolaiset toimitti kyselynlaatijalle vastaajien yhteystiedot, jotka oli poimittu satunnaisotannalla partiolaisten jäsenrekisteristä. Vastauksissa oli havaittavissa aineiston kylläntyminen, ja tiedonkeruu päätettiin lopettaa, kun vastauksia oli palautunut 234 kappaletta. Kyselylomakkeisiin vastaajien lisäksi tutkimuksessa haastateltiin puhelimitse 20 partiosta eronnutta, 12 – 17 -vuotiasta nuorta. Haastateltavina oli sekä tyttöjä että poikia.

Exit-raportin vastaajista 49 %:n mukaan tärkein syy liittyä partioon oli se, että kaverit kuuluivat partioon tai pyysivät mukaan. Lähes yhtä tärkeiksi syiksi nousivat kiinnostus luonto- ja erätaitoihin (42 %) tai halu saada uusi harrastus (40 %). Raportissa tuli ilmi, että kolmasosalla (36 %) vastaajista jokin toinen harrastus oli syrjäyttänyt partion ja partioharrastus oli päättynyt. Pojilla se, että toinen harrastus syrjäytti partion oli hieman yleisempää, kuin tytöillä. (Exit-raportti 2005.)

Keskeisimmiksi partiosta eroamisen syiksi nousi mielekkään tekemisen puute (31 %) ja se, että partiossa oli tylsää (30 %). Myös kavereiden eroaminen partiosta (27 %) nousi keskeiseksi syyksi. Partiosta eroamisen syissä tyttöjen kohdalla korostuu se, että partiossa ei ollut riittävästi mielekästä tekemistä, partiossa oli tylsää tai partio vei liikaa aikaa. Muuten tyttöjen ja poikien väliset erot eivät olleet suuria. Partion viemä aika oli yleisemmin syynä 14 – 18 -vuotiailla, kuin 12 – 13 -vuotiailla partion lopettajilla. 12 – 15 -vuotiaat mainitsivat sen sijaan 17 – 18 -vuotiaita useammin partiosta

eroamisen syyksi sen, että partiossa oli tylsää. Partioon kuulumisajalla ei ollut ratkaisevaa merkitystä partiosta eroamisen syihin. Esille tuloksista voidaan nostaa kuitenkin se, että 1-3 vuotta partiossa olleilla se, että partiolaiskaverit eivät olleet mukavia, partiossa oli liian lapsellista ja että partiossa oli tylsää, nousi enemmän esille kuin yli 3 vuotta partiota harrastaneilla. (Exit-raportti 2005.)

Noin puolet Exit-raporttiin vastanneiden nuorten vanhemmista toivoisi, että heidän lapsensa käyttäisi kouluun enemmän aikaa ja noin puolet toivoo myös, ettei lapsi olisi lopettanut partiota. Valtaosalla partiosta eronneilla on erittäin tai melko myönteinen kuva partiosta (70 %). Tyttöjen ja poikien tai eri ikäryhmien välillä ei ole löydettävissä juurikaan eroja suhtautumisessa partiioon. (Exit-raportti 2005.)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

4.1 Tutkimustehtävä

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää mitkä ovat ne huippukokemukset, joita partioharrastus tarjoaa ja ne kokemukset, jotka sitouttavat partiolaiset pysymään harrastuksensa parissa lapsesta aikuiseksi saakka.

Tutkimustehtävä jakautuu seuraaviin tutkimusongelmiin:

- ”Miksi sinusta tuli partiolainen?”
- ”Kuinka monta vuotta olet ollut partiolainen?”
- ”Mitkä asiat ovat sinusta parasta partiossa?”
- ”Kerro partiourastasi?”

Jos vastaaja oli eronnut partiosta ja liittynyt siihen takaisin myöhemmin, niin häneltä kysyttiin myös seuraavia asioita:

- ”Miksi erosit partiosta?”
- ”Miksi liityit takaisin partiioon?”

Tutkimusongelmaan liittyvät tiiviisti seuraavat käsitteet: kokemus, sitoutuminen, huippukokemus, elämys sekä tietysti partio-ohjelma.

Tutkimuskysymysten pohjana on mitä -kysymys ja määrällisessä tutkimuksessa myös paljonko. Miksi -kysymyksillä mitataan asioiden välisiä suhteita, jotta voidaan selvittää asian vaikuttamisen syyt ja seuraukset. Ennen tutkimusta joudutaan tekemään monia kysymyksiin liittyviä päätöksiä. Kysymykset ovat se instrumentti, jolla salaisuus paljastetaan. Kysymysten laatu ja sanamuoto vaikuttavat myös saatuihin vastauksiin. Tutkija voi kysymyksen asettelullaan vaikuttaa saamansa tiedonmäärään, sen laatuun ja syvyyteen. (Kananen 2008, 52–54.)

Tutkimukseni kohde on tavallaan hiljaisen tiedon tutkimista. ”Hiljaisella tiedolla tarkoitetaan tietoa, joka on hankittu aistimalla, tekemällä ja harjaantumalla. Tieto muodostuu henkilökohtaisen kokemuksen avulla esimerkiksi seuraamalla ja toistamalla toisten tekemistä. Yhteisen tekemisen kautta esimerkiksi ammatillinen taito ja tieto, suhtautumis- ja ajattelutavat, ilmeet ja eleet siirtyvät ammattilaissukupolvelta toiselle” (Vilka 2006, 32.) Partiossa monet asiat pohjautuvat kokemukseen ja isommat opettavat pienempiä partiolaisia. Monet partiotavat ovat myös mallioppimista.

4.2 Tutkimusote

Tutkimusaineisto kerättiin sähköpostikyselynä 15.10- 7.12.2010. Kyselylomake laadittiin Exit-raportin tuloskaavioiden pohjalta. Vastaajien yhteystiedot saatiin lippukunnanjohtajilta ja telkkäalueen postituslistasta eli emme hyödyntäneet Suomen partiolaisten jäsenarkistoa, vaan paikallisia kontakteja.

Tekstiaineistoni rakentui kyselylomakkeen kysymysten perusteella ja niistä termeistä, joita vastauksista löytyi. Tekstiaineistossa on selitettynä myös muutamia avaintermejä sekä partio-ohjelmaa, jotka luovat viitekehyksen tutkimukselle. Strukturoidun osan kysymyksiä purkamisen on tehty kaavioiden yhteydessä ja niitä on täydennetty avointen kysymyksiä tuottamalla tarinoilla. Tutkimuksessani käytettiin siis sekä kvantitatiivista että myöskin kvalitatiivista menetelmää.

Kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus tarkoittaa tutkimusta, jossa käytetään täsmällisiä ja laskennallisia, ihmistieteissä usein tilastollisia menetelmiä. Termiä käytetään yleensä ihmistieteiden kuten yhteiskuntatieteiden ja kasvatustieteen yhteydessä, mutta laajasti ottaen se voi tarkoittaa myös luonnontieteellistä tutkimusta. Tutkimus perustuu mitattavissa olevaan aineistoon. Peruslähtökohtana mittaamiselle on se, että

kyseistä mitattavaa kohdetta pystytään mittaamaan siten, että tuloksella on numeerinen sisältö. (Erätuuli, Leino & Yli-Luoma 1994, 35–37.)

Kyselytutkimus, jolla tutkimukseni on toteutettu hyödyntää aineistoja, edustavia otoksia ja tilastollisia menetelmiä aineiston analyysissä. Tutkimuksessa pyritään yleistettävyyteen. Se kuvaa ja tulkitsee yhteiskuntailmiöitä yleisen logiikan mukaisesti kehittämällä tarkkoja mittausmenetelmiä, keräämällä tutkimusaineistot esim. väestöotoksista. Minun tutkimuksessani partiolaiset on kerätty vapaaehtoisuuteen pohjautuen, mutta osallistujien asuinalue oli rajattu.

Kvantitatiiviset menetelmät perustuvat mittaamiseen, jossa mittayksikkö voi ilmiön luonteen mukaan vaihdella. Se voi olla ihmistä kuvaava ominaisuus, sana, vaikutuksen aste tai muu mikä tahansa soveltuva yksikkö, jonka avulla tarkastelun kohteena oleva ilmiö saadaan numeeriseen hallintaan, Tutkimuskohteena oleva ilmiö tulee selväksi, jos se voidaan esittää kysymyksen muodossa. (Erätuuli, Leino, & Yli-Luoma 1994, 12–14.)

Tutkimukseni kvalitatiivinen osa koostui partiotarinoista, joita tutkimusta varten oli kirjoitettu. Niiden kirjoittajat ovat nuoria tai nuoria aikuisia, jotka ovat olleet pienestä pitäen partiossa tai liittyneet uudelleen partio harrastuksen pariin. Varsinaisia tarinoita palautui huonosti, mutta kyselylomakkeen avoimiin kysymyksiin oli tarinoitu paljon ja siitä saa hyvää materiaalia kerronnalliseen osioon. Laadullista tutkimusta käytetään sosiaalitieteiden alueella, kun vastauksissa annetaan usein sijaa myös tutkimuskohteena olevien henkilöiden omille tulkinnoille. Laadullisessa tutkimuksessa tutkijan etukäteen laatimien kysymysten sijaan tutkimushenkilöt saavat suhteellisen vapaamuotoisesti kertoa aihealueeseen liittyvistä kokemuksistaan eli minun tutkimuksessani partiosta ja omasta partiohistoriastaan sekä mielipiteistään. Tämä niin sanottu ymmärtävä menetelmä antaa mahdollisuuden kartoittaa yhteiskuntailmiöitä kaikessa rikaudessaan ja siksi valitsin tutkimusmenetelmäksi myös laadullisen tutkimuksen enkä vain pelkästään määrällistä tutkimusta.

Laadullinen tutkimus tarkoittaa mitä tahansa tutkimusta, jonka avulla pyritään ”löydöksiin” ilman tilastollisia menetelmiä. Kvalitatiivisen tutkimuksen tarkoituksena on ilmiön kuvaaminen, ymmärtäminen ja mielekkään tulkinnan antaminen. Laadullisella tutkimuksella pyritään ilmiön syvälliseen ymmärtämiseen ja uudenlaiseen ymmärtä-

miseen. Laadullisessa tutkimuksessa tiedonkeruun ja analysoinnin pääasiallinen instrumentti on itse tutkija, jonka kautta reaali maailma suodattuu tutkimustulokseksi. (Kananen 2008, 24- 25.)

Laadullinen tutkimus sopii tutkimusmenetelmäksi silloin, kun ollaan kiinnostuneita yksityiskohtaisista rakenteista, ollaan kiinnostuneita tapahtumassa mukana olleiden yksittäisten toimijoiden merkitysrakenteista tai halutaan tutkia tilanteita, joita ei voida järjestää tai niissä ei voida kontrolloida läheskään kaikkia vaikuttavia tekijöitä. Laadullinen menetelmä sopii myös silloin menetelmäksi, kun halutaan saada tietoa syy-seuraussuhteista, joita ei voida tutkia kokeiden avulla. (Metsämuuronen 2000, 14.)

Laadullista ja määrällistä tutkimusta voidaan käyttää samassa tutkimuksessa, jolloin kyseessä on eräänlaisesta moni- menetelmästä. Laadullinen tutkimus voi olla jatkoa määrälliselle tutkimukselle, kun tarvitaan määrällisen tutkimuksen tulosten syvällistä tulkintaa ja ymmärtämistä. Kvantitatiivinen tutkimus antaa ryhtiä tutkimukselle, sillä tutkimus etenee kuin juna. Kvalitatiivinen tutkimus on joustava, se antaa tutkijalle erilaisia mahdollisuuksia ja polkuja. (Kananen 2008, 25–27.)

4.3 Tutkimuskohteet

Tutkimuksessani kohdejoukon muodostavat partiolaiset, jotka ovat määritelty tutkimuslomakkeen saatekirjeessä. Ryhmä valikoitui niin, että lippukunnanjohtajat sekä alueellisen Telkkäpostin saajat saivat minulta opinnäytetyöhöni liittyvän kyselyn, jota he jakoivat lippukunnissaan eteenpäin. Kysely ohjautui seuraavin: 1) vastaajat ovat vähintään yläkoulussa, 2) harrastaneet partiota ainakin 3 vuotta, 3) liittyneet uudelleen partioon tai ovat olleet koko ajan partiossa mukana ja 4) ovat vapaaehtoisesti tulleet mukaan opinnäytetyöhöni. Kohdat 2 ja 3 voivat kumota toisensa eli jos partiolainen on ollut partiossa esim. alakoulussa vuoden ja liittynyt takaisin yläkoulussa, niin hänet on hyväksytty mukaan kohderyhmään. Tutkimusryhmä sai sähköpostitse kyselylomakkeen (Liite 1) ja sen täyttämiseen liittyvän ohjeistuksen. Kyselyssä oli kaksi eri osiota: kyselylomake ja tarinallinen osio, jossa partiolaiset kirjoittavat tarinan tai kertomuksen, joka kertoo sanallisesti sen mitkä ovat ne kokemukset tai asiat, jotka ovat saaneet partiouran kestämään. Kertomukseen sai liittää myös valokuvia tai muita muistoja, jotka liittyvät partiotaipaleeseen.

Tutkimusryhmäni muodostuu Järvisuomen partiolaisten Telkkä- alueesta (Iisalmi, Sonkajärvi, Keitele, Pielavesi, Vieremä, Kiuruvesi, Lapinlahti, Alapitkä sekä Varpaisjärvi).

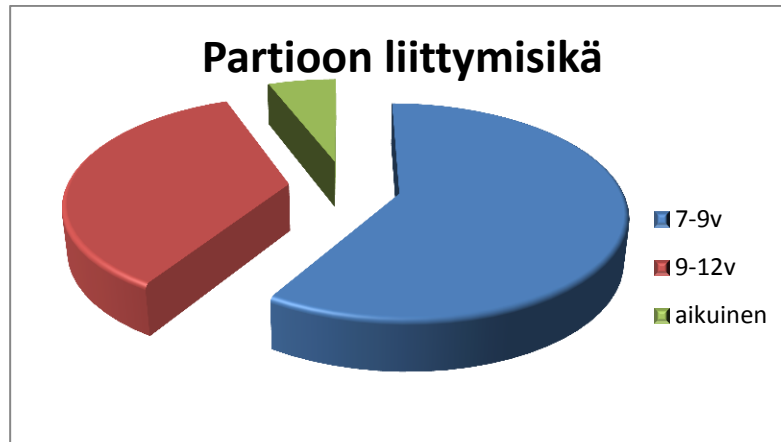
Tutkimukseeni osallistui 17 partiolaista, joista seitsemän on miehiä ja 10 on naisia. Heidän partiohistoriansa on laaja. He ovat olleet partiolaisina, johtajina, erilaisissa projekteissa, piirin luottamustoimissa ja monessa muussa partiojutussa mukana. Osallistujien ikä oli 13- 55 -vuotta. Suurin osa vastaajista oli yli 25-vuotiaita eli niitä, jotka eivät enää kuulu aktiivisesti toimiviin partion ikäkausiin vaan ovat ”aikuinen tuki”-ikäkautta eli heille ei ole enää taitomerkkejä tai aktiviteettejä vaan kyseinen ikäryhmä on partion toteuttajia, projektien vetäjiä, leirien ohjaajia tai muita vastuuhenkilöitä partioharrastuksessa.

Kaavio 1. Vastaajien määrä ja ikä

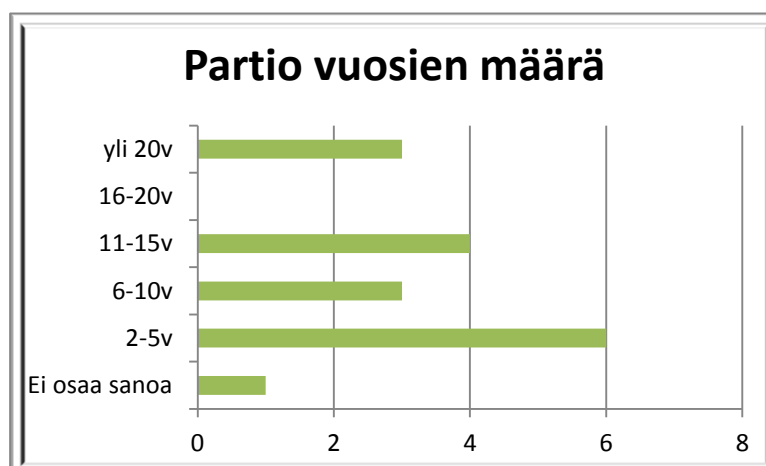
Kyselyyn osallistuneista partiolaisista suurin osa on liittynyt partioon sudenpentuna eli 7-9 -vuotiaana (10), mutta moni myös muutaman vuoden vanhempana (6). Kyselyssä ei ollut kuin yksi vastaaja, joka oli liittynyt partioon ensimmäisen kerran aikuisena. Vastaajista 4 oli aloittanut partioharrastuksen lapsena, eronnut harrastuksesta jossakin elämänvaiheessa ja liittynyt partioharrastukseen uudelleen mukaan myöhemmin. Harrastukseen palaajista suurin osa (3) oli liittynyt uudelleen partiolaiseksi nuorena aikuisena ja yksi oli liittynyt yläkouluikäisenä eli tarpojana. Partiosta eronneet ja uudelleen liittyneet on käsitelty tutkimuksessa sekä partiosta eronneina, mutta myös sen iän mukaan, milloin he ovat ensimmäisen kerran liittyneet partioon. Vain yksi vastaaja oli eronnut partiosta niin, ettei ollut enää liittynyt siihen mukaan. Hänellä partiosta eroamisen syynä oli omien lasten kasvaminen pois aktiivisesta partioiästä, jolloin vastaaja

koki, ettei hänen ole mielekästä olla perheen ainoa aikuinen partiolainen, koska hän oli liittynyt harrastukseen lastensa takia.

Kaavio 2. Partioon liittymisikä

Kyselyyn osallistujat ovat harrastaneet partiota 2- 50 vuotta. Yksi vastaajista ei osannut kertoa harrastusvuosien määrää, koska hän oli ollut harrastuksesta poissa aikuisiässä, kunnes oli taas liittynyt omien lasten myötä tullut mukaan toimintaan. Kaaviossa pisimpään harrastaneet ovat yhdistetty kohtaan: ”yli 20 vuotta”, vaikka heidän partiovuosien määrässä oli suuri hajonta (25- 50 vuotta). Tutkimustuloksen kannalta on hyvä huomioida, että kaikki kolme pisimpään partiota harrastanutta ovat naisia. Kertoneeko tämä naisten sitoutumisesta, vastuutehtävissä olevista naisista vaiko siitä, että äidit ovat mukana lastensa harrastuksissa? Tarkkaa syytä opinnäytetyöntekijänä en osaa sanoa tähän kysymykseen, koska se ei suoranaisesti tullut ilmi vastauksissa. Kaksi naisista on perheellisiä ja jokainen kolmesta on vahvasti mukana lippukunnan tai piirin toiminnassa, joten selittävinä tekijöinä voi olla useita erilaisia syitä.

Kaavio 3. Partio vuosien määrä

4.4 Kyselyn toteutus

Tutkimusmenetelmänäni käytän kyselytutkimusta, jota täydennän tekstiaineistolla. Tutkimuksen tuloksia vertaan Exit-raporttiin, joka on valmistunut 2005. Se on tehty Suomen partiolaisille tilaustyönä. Exit-raportissa tutkittiin partiosta eroamisen syitä eli tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia minun tutkimukseni kanssa, koska tutkimme vastakkaisia asioita. Exit tutkii eroamista ja minun tutkimukseni kiinnipysymistä, sitoutumista ja huippukokemuksia.

Tutkin tekstiaineiston kertomusten kautta löytyykö niistä vastausta tutkimuskysymykseeni tai onko kertomuksissa jotain yhteneväisyyttä. Vaikuttaako esim. sukupuoli siihen mitä kokemuksia ja muistoja on valittu mukaan? Avointen kysymysten tarinoista on lainattu tähän työhön osioita, mutta kokonaisuudessaan tarinoita ei ole liitetty tähän liitteeksi, koska ne ovat kirjoitettu nimillä varustettuna. Prosessina tämä tutkimuksellisen osion kerääminen kesti vajaan kaksi kuukautta, jonka ajan partiolaiset olivat opinäytetyössäni mukana. Puhtaaksikirjoitusvaiheessa partiolaiset eivät olleet enää mukana.

4.5 Tekstiaineiston koonti

Tekstiaineisto koottiin kyselylomakkeissa olevien avointen kysymysten perusteella. Jokainen vastaaja vastasi avoimiin kysymyksiin ja vastauksista koostettiin tekstiaineisto. Tekstejä on lainattu tähän opinäytetyöhön niin, ettei niiden kirjoittajaa tunnisteta, mutta tekstejä ei ole muutettu, vaan ne ovat säilyttäneet sisällön vaikka ne on irrotettu asiayhteydestä ja esitellään kysymys kerrallaan.

Kertomista elämäntarinallisessa toteutuksessa ovat sekä kirjoitetut että puhutut tarinat. Lisäksi muut omaan elämään liittyvät tuotokset kuten esim. valokuvat tai kuvataiteen työt täydentävät tätä sanallista kerrontaa sekä saattavat olla lähtökohtana tarinoille. Valokuva (tai elämäntarinallisuuden aihepiirissä mikä tahansa omaan elämään liittyvä kuva) ei Mäkirannan (2008, 38) mielestä ole itsenäinen kertomus vaan tarinavaranto. Myös Rantala (2008, 12) kirjoittaa artikkelissaan ”Kuva, tarina ja koulu”, että narratiivisuuden kriteerien täyttämiseksi on oltava useampia kuvia. Tarinallisuuden voi ajatella toteutuvan, kun taltioidaan kuvia ja muita tuotoksia itsestään ja elämästään, joista syntyy omanlainen tarina sekä tarinoiden ketju. Toki myös kuvan tuottaminen on oma tarinansa, mutta sen elämäntarinallinen muoto tulee esiin, kun kuvasta kerrot-

tu tarina liittyy osaksi muita itse kerrottuja tarinoita. Kuva tai kuvien sarja on myös Mäkirannan mukaan narratiivista, eli kerronnallista omaelämäkerrallisessa kontekstissa.

Elämäntarinalliset kertomukset kuvaavat yksilön lisäksi myös häntä ympäröivää kulttuuria. Lapset tulevat kouluun tietoineen, taitoineen, uskomuksineen ja käsitteineen, jotka vaikuttavat merkittävästi siihen, mitä he huomaavat ympäristöstään ja miten he sitä jäsentävät ja tulkitsevat (Bransford, Brown & Cocking 2000, 10.)

Partioharrastuksessa nivoutuvat jo lapsena opitut asiat, koulun tarjoamat opit sekä taidot, joita partio harrastuksena tarjoaa. Partiolaisten narratiivit ja avointen kysymysten vastaukset kuvaavat myös hyvin tätä tietojen ja taitojen laajuutta, mitä he omaavat.

4.6 Tutkimusaineiston analyysi

Tekstiaineiston analyysi on tehty niin, että jokainen kysymys käsitellään yksitellen. Jokaisesta kysymyksestä saatuja vastauksia verrataan keskenään ja niistä rakennetaan ryhmiä, jos vastaukset ovat samansuuntaisia. Samansuuntaiset vastaukset voivat kohdata teemoina, yhtäläisinä kokemuksina tai samanlaisina partioaipeina. Vastauksia ei analysoida tai muuteta kysymysten purkuvaiheessa, mutta niistä etsitään yhtäläisyydet sekä erot. Kun kysymyksen vastausten kokonaiskuva on selkiintynyt, niin tätä kokonaiskuvaa analysoidaan ja peilataan tietoon partioharrastuksesta.

Tyypittelyn avulla aineistoa voidaan esitellä tiettyjen teorianmallien tai yhdistelmien valossa. Tämä edellyttää kuitenkin aineiston alustavaa teemoittelua. (Suoranta & Eskola 1992.) Tutkimukseni tulokset ovat syntyneet siten, että tekstiaineiston kokonaiskuvaa on analysoitu luokittelevalla analysoinnilla. Analysoinnissa on etsitty ennakkorakenteita ja jäsenneily teemoja, jotka kohtaavat toisensa tai poikkeavat toisistaan. Ennakkorakenteet ja teemat ovat nousseet pitkälti partio-ohjelmasta sekä siihen liittyvistä teemoista, jotka ovat toistuneet kyselyn vastauksissa.

5 TUTKIMUSTULOKSET

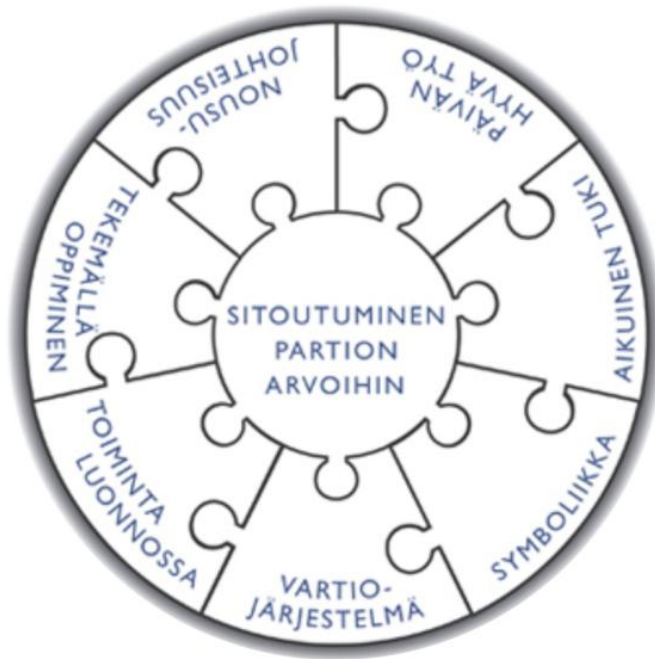
5.1 Miten uusi partio ohjelma ja nuoren kehitys kohtaavat

Partiokasvatus on määritelty käsittämään kaiken sen, mitä, miten ja miksi partion kohderyhmä eli kouluikäiset lapset ja nuoret (7-22-vuotiaat) partiossa tekevät. Partiokasvatus koostuu kahdesta osasta: 1) partion päämäärästä, jota kasvatustavoitteet konkretisoivat sekä 2) partiomenetelmästä, jota on partio-ohjelma. Partio on päämäärällistä kasvatustoimintaa, jonka tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kasvua ottaen huomioon myös heidän yksilöllisyys. Päämääränä on persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoinen, vastuuntuntoinen, aktiivinen sekä itsenäisesti ajatteleva paikallisen, kansallisen ja kansainvälisen yhteisön jäsen. Päämäärä on suunnilleen sama kaikkialla maailmassa, ja se tulee pysymään muuttumattomana. (Partiokasvatus, 2011, <http://www.partio.fi/Suomeksi/Aikuiset/Partiokasvatus.iw3>)

5.1.1 Partion päämäärät

Partio on kasvatustoimintaa, jonka tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kasvua heidän yksilölliset ominaispiirteensä huomioonottaen. Päämääränä on persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoinen, vastuuntuntoinen, aktiivinen sekä itsenäisesti ajatteleva paikallisen, kansallisen ja kansainvälisen yhteisön jäsen. Päämäärä on suunnilleen sama kaikkialla maailmassa, ja se tulee pysymään muuttumattomana. (Johtajankansio osio 1, 1.)

Partiomenetelmä vastaa kysymykseen, miten partion päämäärään päästään. Se on työväline, jolla suunnitellaan ja arvioidaan toimintaa.

Kuva 1. Partiomenetelmä (Johtajankansio osio 1, 1.)

Suomalainen partiomenetelmä pohjautuu partion kansainvälisten kattojärjestöjen Partiotyttöjen Maailmanliiton (WAGGGS) ja Partioaikien Maailmanjärjestön (WOSM) partiomenetelmiin. Partiomenetelmä on kokonaisuus, jossa kaikki osat ovat yhtä tärkeitä.

Partiomenetelmässä on kahdeksan osaa: 1) Sitoutuminen partion arvoihin, 2) Symboliikka, 3) Nousujohteisuus, 4) Vartiojärjestelmä, 5) Tekemällä oppiminen, 6) Aikuinen tuki, 7) Päivän hyvä työ ja 8) Toiminta luonnossa.

Partion päämäärät tulevat ilmi hyvin myöskin seuraavissa vastauksissa, joita kyselystäni poimin. Päämääriähän ei kysytty eikä niihin liittyen ollut kysymyksiä muokattu, joten vastaukset kertovat siitä, että päämäärät ovat rakentuneet partiolaisten mieliin.

1) Sitoutuminen partion arvoihin

Partion arvomaailma luo arvopohjan harrastukselle. Arvot liittyvät myös osaltaan kansainväliseen partio-ohjelmaan ja ne ovat ympäri maailman samansuuntaisia.

”Kotipaikkakunnallani oli huutava pula ohjaajista ja kaipasini elämäni sisältöä”

”Haluaisin kertoa partiosta juuri sen arvomaailman”

Vastaukset kertovat hyvin sen, että partiolla on arvopohja ja ensimmäinen lainaus on vastaajalta, joka on liittymässä uudelleen mukaan partiotoimintaan, oltuaan harrastuksessa erosta muutaman vuoden. Hän haluaa elämäänsä sisältöä, jota luo arvopohja, mutta tietenkin myös tekeminen ja kokeminen harrastuksen parissa. Toinen lainaus onkin selkeä eli vastaaja kokee, että arvopohja on tärkeintä partiossa ja asia, joka pitäisi saada uusille partiolaisille siirrettyä ja asia, jolla hän markkinoisi partiota ihmisten tietoisuuteen.

2) Symboliikka

Tähän ei löytynyt vastauksia kyselystäni, joskaan siitä ei ollut kysytty kysymyksissäkään. Partiossa symboliikka on tärkeää ja se on ns. sisäänrakennettuna harrastuksessa, että harva varmasti sitä edes ajattelee erikseen. Symboliikkaa löytyy partiolaisten ulkoisista merkeistä: pukeutumisesta ja huivista sekä lippukunnan yhteisistä asioista: lipuista, viireistä, tervehdyksestä ja monesta muusta kohdasta. Symboliikka on ollut aina vahvaa ja tärkeää partiossa.

3) Nousujohteisuus

Nousujohteisuus on sitä, kun pieni partiolainen kasvaa iän myötä vastuuseen ja ottaa entistä suurempia haasteita vastaan sekä kenties toimii joskus itsekin ohjaajana tai partion vastuutehtävissä.

”Partiourani olen aloittanut sudenpentuna ja edennyt iän karttuessa vartiolaiseksi. Sen jälkeen olen käynyt vartionjohtajan perus- ja jatkokurssit ja toiminut vartion johtajana. Myöhemmin opiskelin laumanjohtajaksi ja nyt olen toiminut laumanjohtajana 7 vuotta”

Tutkimuksessani saatu vastaus kuvastaa hyvin partion nousujohteisuutta ja sitä, että omalla partiourallaan voi kehittyä, mutta myös jäädä tekemään sitä pestiä, jossa itse viihtyy ja joka on itselleen ominta ja mukavinta. Tähän kohtaan löytyy myös vastauksia luvusta ”partioura”.

4) Vartiojärjestelmä

Vartiojärjestelmä liittyy tiiviisti ikäkausiohjelmiin. Vartiojärjestelmä on toimimista ikäkauden ohjelman mukaan, mutta myös toimimalla pienemmissä ryhmissä sekä vertaisohjaajana oman ryhmän sisällä.

”Olen kuulunut muutaman vuoden sudenpentuihin ja sitten tarpojiin. Olen ollut jo useammalla leirillä. Myös partiomessuilla olen ollut.”

Partiossa toimitaan ryhmissä ja vartiojärjestelmä tukee ryhmässä saatavien taitojen oppimista. Uusi partio-ohjelma ottaa myös vartiojärjestelmässä huomioon nuoren kasvun. Pienet partiolaiset toimivat sekaryhmissä, mutta murrosikäisillä ryhmät ovat joko sukupuolen mukaan tai niin, että samassa ryhmässä on sekä tyttöjä, että poikia, mutta ryhmän sisällä on pienempiä vartioita, jotka ovat rakennettu sukupuolen mukaan. Vartiojärjestelmän hyvänä puoleena on se, että suuret ryhmät kun jaetaan pienempiin vartioihin, niin niissä toimivat vertaisohjaajat ryhmän sisältä saaden ja oppien vastuuta, mutta myös ryhmä joutuu ja pääsee osallistumaan aktiivisemmin, koska heitä ei ole liian montaa tekemässä samaa asiaa. Vartioita yhdistettäessä taas isot yhteiset asiat on helpompi toteuttaa, olkoonpa kyseessä ryhmän leiri tai vaikkapa kokkisota kisa.

5) Tekemällä oppiminen

Useassa kyselyvastauksessa parasta partiossa oli uusien taitojen oppiminen ja partiossahan se on tekemistä ja kokemista. Tekemällä oppiminen liittyy toisaalta myös tuohon nousujohteisuuteen sekä vartiojärjestelmään eli tätä päämäärää on vaikea erottaa yksittäisenä asiana kyselyssä saaduista vastauksista.

6) Aikuinen tuki

Aikuinen tuki on aina ollut partiossa mukana, mutta uuden ohjelman myötä se on saanut nimen. Nykyään aikuisella tuella on paljon työtä partiossa, koska erilaisia työryhmiä on paljon ja jokaisella partioryhmällä pitäisi olla aikuinen tuki oman ohjaajan lisäksi.

”Alueellinen toiminta on ok, mutta tuo mukanaan matkustamisen ongelman. Tarvitaan enemmän aikuisia mukaan”

Aikuista tukea tarvitaan johtajistossa, mutta myös ihan käytännön toimissa. Usein me toiminnassa mukana olevat aikuiset unohdamme sen, että nuoremmilla johtajilla ei ole ajokortteja eikä myöskään taitoa selviytyä yksin ryhmän haasteista. Partiossa on paljon partiolasten vanhempia mukana ja he toimivat myös kyytipalveluna, kun kyseessä on ryhmän tapahtumat. Johtajien vastuutehtäviä on paljon ja aina ei voi odottaa, että partiojohtajan vanhemmat toimisivat kyyteinä tai retkenavustajina. Partioon pitäisi saada entistä enemmän mukaan aikuisia, koska partiopiirit ovat laajat ja välimatkat kasvavat. Nyt kun uudessa ohjelmassa ryhmällä on Luotsit eli aikuiset taustatuet, niin ongelmaksi muodostuu se, että kun lippukunnassa on vain muutama aikuinen mukana toiminnassa, niin he ovat yli työllistettyjä ja väsyvät tehtävissään. Tällöin harrastuksesta tulee heille pakkotyötä ilman palkkaa.

7) Päivän hyvä työ

Tähän ei myöskään suoranaisesti löytynyt vastauksia ja liittymäkohtia kyselyssäni. Tämä partion päämäärä on varmasti vähiten ns. tietoisesti toteutettu. Partiolainen tekee hyviä töitä elinympäristössään esim. halliten ensiaputaidot, suhtautumalla luontoon kunnioittavasti, osallistumalla veteraanijärjestöjen juttuihin, joihin pyydetään paljon partiolaisia mukaan, mutta jos kyseessä ei ole joku tietty kampanja, niin oletan, että partiolaiset puhuvat vähän päivän hyvästä työstä. Itse muistan omalta partiouraltani, että me keräsimme päivän hyvänä työnä roskia, kävimme laulamassa vanhusten talossa jne. mutta ne kuuluvat partio-ohjelmaan eli niitä ei varsinaisesti ajatella hyvinä töinä.

8) Toiminta luonnossa

Partiolaisten retket ja leirit ovat pääsääntöisesti luonnossa ja monet ikäkausiohjelmien ohjelmatkin liittyvät luontoon sekä luonnossa liikkumiseen ja selviytymiseen.

”Olen osallistunut lippukunnan ja piirin järjestämille leireille”

”Hyvä harrastus, jonka voi tehdä omannäköisekseen ja ulkoilla saa ja luonnossa liikkua”

Tämä päämäärä on yksi partiosta partion tekevä asia. Partiota ja luontoa ei voi erottaa. Ei vaikka kyse olisi kaupunkilippukunnasta. Retket ja leirit tehdään luonnossa ja luonnonhelmassa opitaan hiljentymään, kuuntelemaan luonnonääniä ja – elämää. Luonnontuntemus on hyvä taito, mutta myös luonnossa olo on terveellistä sekä sielulle että ruumiille, näin hektisessä maailmassa.

5.1.2 Partiotöiminnan kasvatustenetelmät ja - tavoitteet

Partio on monipuolista harrastustoimintaa, jonka tarkoituksena on tukea ihmisen kasvua ottaen huomioon ihmisen kehitysvaiheet ja yksilölliset ominaispiirteet. Partion kasvatustavoitteet on jaettu neljään osa-alueeseen: 1)Suhde itseen, 2)Suhde toisiin ihmisiin, 3) Suhde yhteiskuntaan ja 4)Suhde ympäristöön. (Johtajankansio osio 1, 3.)

Partion kasvatustavoitteet liittyvät partion arvopohjaan, joka on määritetty peruskirjan mukaan 1) Suhde Jumalaan – myönteinen asenne uskontoon, hengellisyyden etsimistä, elämistä oman hengellisen vakaumuksen ja yhteisön mukaisesti, 2) suhde omaan itseen – vastuuta itsensä kehittämistä, halua hyväksyä itsensä vahvuuksineen ja heikkouksineen sekä kysyä toimia eettisesti oikein, suhde muihin on toisten kunnioittamista, auttamista ja huolehtimista toisista, 3) suhde yhteiskuntaan – rauhan, ihmisten välisen yhteisymmärryksen ja yhteistyön edistämistä. Se merkitsee myös aktiivisuutta yhteiskunnassa ja uskollisuutta omaa maata kohtaan. 4) Suhde ympäristöön - vastuunottoa elinympäristöstä, huolehtimista sen säilymisestä tuleville sukupolville sekä luonnon kunnioittamista. (Johtajankansio, osio 1, 2.)

Partion kasvatustavoitteet ovat mukana jokaisen ikäryhmän toiminnoissa ja ohjelmissa. Jokainen ikäkausi kasvattaa ja luo suhdetta itseen, toisiin ihmisiin, yhteiskuntaan sekä ympäristöön.

7-12 -vuotiaiden lasten partioharrastus on seikkailua ja tekemällä oppimista. Ikäkauden kehitysvaiheeseen kuuluu ryhmätöiminnan opetteleminen ja tämän ikäiset partiolaiset opettelevat ryhmätöimintaa sekaryhmissä, joissa on sekä tyttöjä että poikia. Partio-ohjelmassa opetellaan peruspartiotaitoja mutta myös ryhmässä tehtäviä juttuja ja pikku hiljaa otetaan myös vastuuta itsestä ensin päivän retkellä ja sitten jo yön yli kestäväällä leirillä.

Sudenpentujen (7-9v) kasvatustavoitteet ovat jaettu neljään osioon: suhde itseen, suhde toisiin, suhde yhteiskuntaan sekä suhde luontoon. Jokaisen kasvatustavoitteen alta tehdään vähintään yksi jälki. Jälki on suurempi asiakokonaisuus, jonka sisälle mahtuu monta ”suoritusta” ja eri toiminto jotka liittyvät jälkeen. (Liite 2.) Johtajan on huolehdittava, että jokainen osio tulee käytyä läpi ja partio-ohjelma toteutuu monipuolisesti. (Johtajankansio, osio 2, 4.)

Seikkailijoiden (10-12v) kasvatustavoitteet ovat tiivistetty seuraavasti: Seikkailija oppii toimimaan ryhmän jäsenenä, yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Hän omaksuu yhteistyön taidot ja pelisäännöt. Seikkailija testaa osaamistaan oman joukkueensa toiminnassa ja saa onnistumisen kokemuksia. (Johtajankansio, osio 24, 3.)

12- 18 -vuotiaiden partion ikäkaudet ovat aika erilaisia. 12- 15 -vuotiaat tarpojat toimivat saman sukupuolen kanssa eli tyttö- tai poikaryhmissä. 15- 17 -vuotiaat samoajat toimivat taas sekaryhmissä ja sekaryhmien sisälle muodostetaan tyttö- ja poikaryhmiä. Näissä ikäryhmissä annetaan vastuuta partiolaiselle, mutta annetaan vastuuta myös vertaisohjaajalle, jonka taustatukena on aikuinen. Samoajat tekevät jo suurempia projekteja ja osallistuvat tapahtumien toteutukseen. Nämä ikäkaudet ovat myös arvokasvatuksen ja eettisten asioiden pohdinta aikaa. He retkeilevät paljon ja ovat jo poissa kotoa pidempiäkin aikoja.

Tarpojen (12-15v) kasvatustavoitteiden mukaan tarpojat laajentavat sosiaalista ympäristöään. He soveltavat käytännöntaitoja laajemmin eivätkä enää keskity pelkkiin perustaitoihin. Tarpojaikään kuuluu asioiden kyseenalaistaminen. Toiminta on hyvin konkreettista. Nuoria kannustetaan itseohjautuvuuteen ja heitä kannustetaan kokeilemaan uusia taitoja. (Johtajankansio, osio 6, 4.)

Samoajien (15-17v) kasvatustavoitteissa näkyy vahvasti vastuunottaminen omasta itsestä ja ryhmästä. Samoaja on myös kiinnostunut yhteiskunnallisista asioista ja hän toimii aktiivisesti yhteisön ja elinympäristön hyväksi. Hänen maailmankuvansa on laajentunut ja hän tunnistaa ja ymmärtää erilaisia toimintatapoja sekä näkemyksiä. (Johtajankansio, osio 8, 2.)

18–22 -vuotiaat saivat oman partio-ohjelman uudistuneen partion myötä. Ennen heillä oli vain mahdollisuus toimia johtajana tai luottamustehtävissä. Osalla paikkakunnista

tämä ikäkausi on edelleen enemmänkin tapahtumien ja projektien organisoimista, koska monella paikkakunnalla on se ongelma, että vaeltajaikäiset opiskelevat toisilla paikkakunnilla tai ovat armeijassa. Vaeltajien ikäryhmä on aktiivisia kansainvälisen toiminnan toteuttajia ja siihen osallistujia. Tähän ikäryhmään luo haasteen oma koulutusura eli kotipaikkakunta muuttuu monella kesken ikäkauden ja uudesta asuinpaikasta pitäisi löytää yhteydet partioon, ettei harrastus jää.

Vaeltajaikäisen nuoren (18-22v) kasvatustavoitteina on pitkälti se, että vaeltaja on valveutunut ja vastuuntuntoinen nuori. Hänen elämäntapansa on hänen oman arvopohjansa mukainen. Vaeltaja tekee itse omat valintansa ja kantaa niistä myös vastuun. (Johtajankansio, osio 10, 3.)

Kysymyslomakkeen vastauksista monet liittyivät kasvatustavoitteisiin ja tavoitteisiin. Useat vastaajat olivat vastanneet kohtaan: ”Mikä on parasta partiossa?”: kasvamisen ihmisenä, joka on suhdetta itseen, mutta myös suhdetta toisiin. Molempiin liittyvät myös ryhmänohjaaminen sekä kaverit. Suhteesta yhteiskuntaan kertovat useat muut luottamustehtävät, joihin partiolaiset kuuluivat partion lisäksi ja suhteesta ympäristöön kertoi luonnossa liikkumisen tärkeys. Seuraavassa on muutamia aiheeseen liittyviä vastauksia.

Suhde itseen:

”Partion kautta olen päässyt opiskelemaan ammatteihini”

Suhde toisiin:

”Partio vei mukanaan siksi, että aina sai kokeilla ja oppia uutta sekä ottaa vastuuta, hyvässä porukassa tietenkin.”

”Kertoisin miten kivaa on partiossa ja kertoisin kaikista leireistä sekä ulkomaalaisista kavereista”

Suhde yhteiskuntaan:

”Yhteistyö Venäjälle on iso sitovavoima samoin Suomenpartiolaisten edustaminen ulkomailla suomalaisena partiolaisena”

”Lisäksi olen toiminut oppilaskunnanhallituksessa ja nuorisoneuvostossa”

Suhde ympäristöön:

”Parasta partiossa: luonnossa liikkuminen ja retkeily”

Partion kasvatusmenetelmät ja – tavoitteet on mietitty tarkoin ja niitä on myös uudistettu ajan myötä, kumminkin niin, että neljä pääkohtaa ovat säilyneet 100-vuotta. Partioharrastus rakentaa suhdetta itseensä. Partio on monelle kasvun paikka, mutta myös paikka jossa saa kokeilla taitojaan ja löytää itsestään uusia vahvuuksia, joita ei osannut edes olettaa itsellään olevan. Suhde itseensä rakentuu koko partioiän myötä ja monesti sanotaankin, että partiolaisissa on jotain samaa, vaikka he olisivat maapallon eri nurkilta kotoisin. Yksi yhdistävä tekijä aatemaailman lisäksi on varmasti juuri nämä neljä keskeistä kasvatusmenetelmän pääkohtaa.

Partiossa toimitaan yhdessä ja jaetaan vastuuta. Partiossa tutustutaan toisiin ja kohdetaan erilaisia ihmisiä. Suhde toisiin rakentuu samalla, kun suhde itseensä vahvistuu. Partiolaiset oppivat jakamaan asioita, pitämään huolta yhteisestä omaisuudesta, olemaan suvaitsevaisia, toimimaan ulkomaalaisten kanssa. Partiolainen hahmottaa jo aika pienessä, että partiolaisia on muuallakin maailmassa ja omassakin kaupungissa on muita partiolaisia. Partiotapahtumissa ei aina pääse sen parhaan kaverin ryhmään vaan tutustuminen toisiin on pakollista ja partion kautta monet saavat elinikäisiä ystäviä.

Suhde yhteiskuntaan rakentuu partioiän myötä ja samoajat sekä vaeltajat ovat usein todella aktiivisia kansalaisia osallistuen moniin vastuutehtäviin yhteiskunnassa. Suhdetta ympäristöön onkin peilattu useassa kohdassa. Monesti yhteiskunta ja ympäristö koetaan samana asiana ja partiolaiset pyrkivät kehittämään myös omaa lähiympäristöään paremmaksi ja mukavammaksi, onpa kyse omasta partiokolosta, turvallisesta koulumatkasta tai vaikka puiden istuttamisesta talkoovoimin.

”Kasvava henkilökohtaisen ystävyyden ja avarakatseisen hyvän tahdon henki eri kansojen yksilöiden mielissä ei luo vain henkeä, vaan se saattaa osoittautua yhä voimakkaammaksi takeeksi tulevia kansainvälisiä sotia vastaan.”

-Lordi Baden-Powell of Gilwell, partioliikkeen perustaja-

Lea Pulkkisen mukaan elämän mielekkyyttä kannattelee kolmijalka, jossa perhe- ja ystäväpiiriin ihmissuhteet muodostavat yhden alueen, koulu, työ ja muut velvollisuudet toisen alueen ja itseään toteuttavat harrastukset kolmannen alueen. Ei siis ole aivan

yhden tekevää harrastaako nuori vai ei. Elämä saa mielekkyyttä myös siitä, että nuorella on ihmisiä, joille hän on arvokas omana itseään ja saa tunnustusta tekemisestään ja osaamisestaan. Myös tunne omasta identiteetistä ja mahdollisuuksista on tärkeää. (Pulkinen 2002, 183, 210 - 211.)

5.2 Partioon liittymisen syyt

Partioharrastukseen liittymisen syihin vaikuttaa esimerkiksi asuinpaikan koko. Pienemmillä paikkakunnilla partio voi olla ainoita kunnassa tarjottavia harrastuksia liikuntaharrastuksien lisäksi. Suurimmalla osalla vastaajista kaverit vaikuttivat partion aloittamiseen. Monella myös perheessä oli muita partiolaisia, joko omat vanhemmat, sisaret tai lapset olivat myös harrastuksessa mukana. Seuraavassa vastaajien esittämiä partioon liittymisen syitä:

”Sai kokeilla asioita, oppia uutta sekä ottaa vastuuta. Hyvä porukka piti mukana.” (3 hlöä)

”Omien lasten kautta tulin harrastukseen.”

”Kotipaikkakunnalla alkoi partio ja kavereiden kanssa menttiin mukaan”

Lisäksi vastaajat mainitsivat:

- Vanhemmat ohjasivat harrastukseen (3 hlöä)
- Muut sisaret olivat jo partiossa (3 hlöä)
- Kavereiden mukana oli partion aloittanut vastaajista kuusi henkilöä, joissakin tapauksissa kaverit olivat jo aiemmin harrastaneet partiota ja saaneet uuden partiolaisen mukaan.

Yhteen vetona voi sanoa, että perheellä ja kavereilla on suuri vaikutus sille lähteekö lapsi, nuori tai aikuinen mukaan partiotoimintaan. Uuden oppiminen ja asioiden kokeeminen haluttiin myös nostaa vaikuttavaksi tekijäksi sille, että lapsesta tai nuoresta on tullut partiolainen.

Vanhempien vaikutus järjestötoiminnan aloittamiseen ilmenee myös Nuorten järjestökiinnittyneisyysraportista (Nurmela 1998, 21.), jonka mukaan noin joka neljäs (27%)

järjestötoimintaan osallistuvista nuorista jatkaa ikään kuin perheen perinnettä liitty-mällä samaan järjestöön. Järjestökiinnitteisyysraportissa osa kirjoittajista osoitti sel-västi perheen tärkeän merkityksen omassa järjestötoiminnassa muutoinkin. Asennoi-tuminen osallistumiseen opitaan vahvasti perheessä ja osa on saanut järjestöinnostuk-sen ”äidinmaidossa”.

Nuorten kasvun kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että he ovat tietoisia omista vah-vuuksista, taitavuudesta ja omaan persoonaan liittyvistä ominaisuuksista. Järjestötoi-minnan tarjoamat erilaiset toimintaympäristöt, uudet tilanteet ja vastuullinen tekemi-nen tuottavat osallistujille tilaisuuksia koetella omia taitoja, kykyjä ja tilanteiden hal-lintaa. Kokemukset, tunteet ja toiminta tarjoavat työkaluja oman itsen työstämiseen. Realistinen kuva omasta osaamisesta ja kyvyistä lisäävät tunnetta elämän hallinnasta. Oppiminen nähdäänkin keinona hallita elämismailmaa ja keinot oppimiseen hanki-taan refleктоimalla elämismailman oppimisympäristöjä tietoisesti. Arkielämän in-formaaliset oppimistilanteet voivat muodostua merkittäviksi oppimiskokemuksiksi, joilla on merkitysperspektiivejä laajentava vaikutus nuoren elämässä. (Penttinen 2007, 272-273.)

Partio luo harrastuksena kokemuksia ja toiminta tarjoaa välineitä oppia uutta ja kehit-tää itseään eri elämän osa-alueilla. Harrastuksena partio on monesti yhteisöllinen. Varsinkin pienemmillä paikkakunnilla se saattaa olla koko perheen yhteinen harrastus, joka tuli vastauksissa ilmi. Partio on luonnonläheinen ja toiminnallinen harrastus, jota monesti harrastetaan yhdessä kavereiden kanssa. Pohjois-Savossa ei tietääkseni ole erikseen tutkittu sitä minkälaiset ihmiset harrastavat partiota, mutta yksi partion suosi-on salaisuus alueellamme on varmasti tuo yhteisöllisyys, sillä suurin osa lippukunnista sijaitsee pienissä kaupungeissa tai kunnissa. Suurimmissa kaupungeissa on useampi lippukunta eli samaan lippukuntaan kerääntyvät yleensä saman asuinalueen lapset ja vanhemmat ovat toiminnassa mukana tukien toimintaa tai mahdollistamalla paikka-kunnan partiotoiminnan. Useammalla vastaajalla juuri vanhemmat olivat ohjanneet partion pariin, mikä osaltaan kertoo harrastuksen arvostuksesta tai siitä, että harrastus on koko perheen yhteinen harrastus. Myös useammalla vastaajalla oli liittymisvai-heessa partiossa muitakin sisaruksia eli partio oli jo perheelle tuttu harrastus.

Useampi vastaaja kertoi, että heistä oli tullut partiolaisia koska he halusivat oppia uut-ta, kokeilla asioita ja ottaa vastuuta. Tämä on täysin yhteneväistä partion periaatteiden

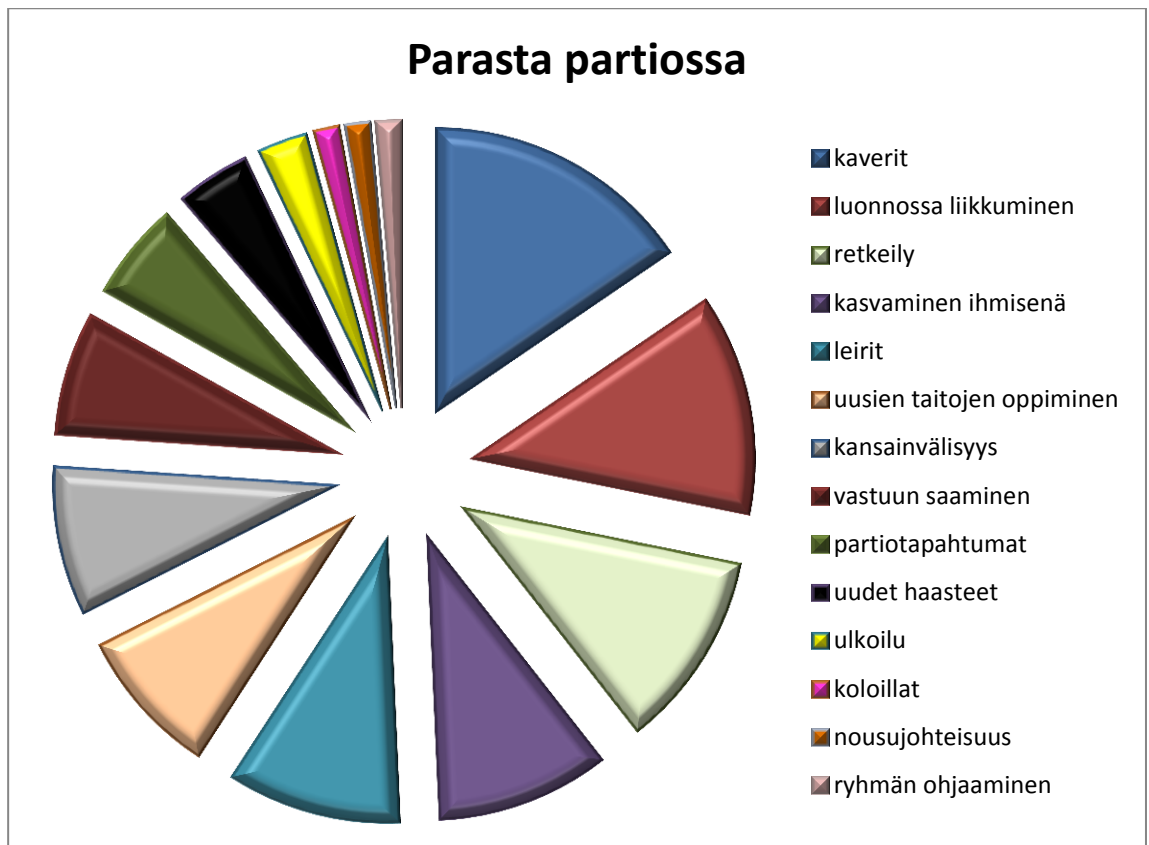
kanssa. Partio on kasvatustoimintaa, jonka päämääränä on persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoinen, vastuuntuntoinen, aktiivinen sekä itsenäisesti ajatteleva yhteisönjäsen.

Exit-raportissa eri ikäryhmien välillä erot partioon liittymisen syissä ovat vähäisiä, mutta huomionarvoista on kuitenkin se, että kyselyhetkellä 12 – 15 -vuotiailla vanhempien suositteleminen on ollut tärkeämpi syy (30%) liittyä partioon kuin 16 – 18 -vuotiailla nuorilla (22%). 12 – 13 -vuotiailla partioaatteen tuntuminen mielenkiintoiselta oli yleisempi syy liittyä partioon kuin muilla ikäryhmillä. Tässä ikäryhmässä noin joka kolmas vastasi aatteen, kun vastaava luku vanhemmilla partioon liittyjillä oli noin 22%. Sen sijaan 12 – 13 -vuotiailla partioon kuuluneet mukavat ihmiset vaikuttivat vähemmän liittymiseen kuin muilla ikäryhmillä. Poikien kohdalla partioon liittymisen syissä korostui kiinnostus luonto ja erätaitoihin. Tyttöjen kohdalla puolestaan kaverit ja halu saada uusi harrastus olivat tärkeimpiä syitä. (Exit-raportti 2005.)

5.3 Parasta partiossa

Jokainen vastaaja sai valita kyselylomakkeeltani ennakoon annetuista vaihtoehtoista enintään viisi asiaa, jotka ovat parasta partiossa. Vaihtoehdot kyselylomakkeessa olivat: kaverit (11), luonnossa liikkuminen (9), retkeily (8), kasvaminen ihmisenä (7), leirit (7), uusien taitojen oppiminen (6), kansainvälisyys (6), vastuun saaminen (5), partiotapahtumat (4), uudet haasteet (3), ulkoilu (2), koloillat (1), nousujohteisuus (1) ja ryhmän ohjaaminen (1). Vastaajien ei tarvinnut perustella valintojaan, mutta moni oli sivunnut näitä valintojaan muiden kysymysten vastauksissa.

Mikään vaihtoehto ei saanut kaikkien vastaajien valintaa, mutta eniten vaihtoehtoista valittiin kohtaa kaverit, jonka oli valinnut 65% vastaajista. Toiseksi suosituin oli liikkuminen luonnossa, jonka oli valinnut 53% vastaajista ja kolmanneksi nousi retkeily, 45% vastaajista oli kokenut, että retkeily on parasta partiossa. Kasvaminen ihmisenä tai leirit saivat 40%:n vastaajien merkinnän ja kansainvälisyys sekä uusien taitojen oppimisen nostivat parhaaksi asiaksi partiossa noin joka kolmas kyselyyn vastaajista.

Kaavio 4. Parasta partiossa

Johtopäätöksenä voidaan sanoa, että kavereiden vaikutus on suuri, mikä näkyi siinäkin miksi vastaajista oli tullut partiolaisia. Partiojärjestönä partion on vaikea vaikuttaa kavereihin, mutta seuraavat kuusi kohtaa kertovat paljon partiosta harrastuksena. Partiossa ovat parasta: kaverit, luonnossa liikkuminen ja retkeily. Samoin paljon pisteitä saivat myös kasvaminen ihmisenä, leirit, uusien taitojen oppiminen ja kansainvälisyys.

Partioharrastusta ohjaavat partioihanteet, jotka antavat suuntaviivan toiminnalle ja ne ovat samanlaisia ympäri maailman. Ihanteita toteutetaan eri ikävaiheissa ja niistä opitaan muutama ihanne kerrallaan ja tietoa syvennetään vuosien myötä.

Partiolaisten partioihanteet ovat:

- kunnioittaa toista ihmistä
- rakastaa luontoa ja suojella ympäristöä
- olla luotettava
- rakentaa ystäväyttä yli rajojen
- tuntee vastuunsa ja tarttua toimeen
- kehittää itseään ihmisenä

- etsiä elämän totuutta

”Mikä on parasta partiossa?”- kysymys osoittaa, että jos partiotoimintaa toteutetaan aatteellisena eli muistetaan partion ihanteet, tutkimuksessa saamani tulokset vastaavat hyvin partion aatemaailmaa. ”Kunnioittaa toista ihmistä” sekä ”olla luotettava” – partioihanteet ovat kaveruutta, joka sai suurimmat pisteet vastauksissa. ”Rakastaa luontoa ja suojella ympäristöä” liittyy luonnossa liikkumiseen ja retkeilyyn, ”Rakentaa ystävyttä yli rajojen” on kansainvälisyyttä ja ”kehittää itseään ihmisenä” on ihmisenä kasvamista sekä uusien taitojen oppimista. Uusiin taitoihin liittyy ihanteista myös ”tuntea vastuunsa ja tarttua toimeen”. Ainoa ihanne, joka ei suoranaisesti noussut kyselyssä esille on ”etsiä elämän totuutta”, joka voisi kuulua kasvamiseen ihmisenä. Se voi olla myös uskonnollista tai arvokasvatusta, jota partiohartauksissa tuodaan esiin ja sen merkitys on varmasti iso, koska moni partiolainen muistaa iltanuotiot ja niillä kerrotut tarinat. Tuo ihanne on varmasti yksi haasteellisimmista. Mitä on elämän totuus?

Johtopäätöksenä voin todeta, että vaikka aika muuttuu, niin partioihanteet muodostavat partioharrastuksen rungon sekä sen mikä tekee partiotoiminnasta Partiotoimintaa. Partioihanteet ovat luoneet harrastukselle selkärangan jo yli 100-vuoden ajan ja edelleenkin ne nousevat tärkeimmiksi asioiksi harrastuksessa.

Ihanteet ja partio-ohjelma tuovat harrastukseen suunnitelmallisuutta, tavoitteellisuutta sekä ikäkausien mukaista haasteellisuutta ja se erottaa harrastuksen monesta muusta harrastuksesta, joissa eletään vain siinä hetkessä ja suunnitellaan eteenpäin vain seuraavat viikon kerhokerta. Partion ohjelma kantaa 7-vuotiaasta aikuisuuteen saakka ja se on pääpiirteiltään yhdenmukaista ympäri maailman.

Usealle vastaajalle oman kasvun ja identiteetin työstäminen partiotoiminnassa on tapahtunut tekemisen myötä, onnistumisen kokemusten kautta tai kokeilemalla uusia asioita. Joillekin myös haasteellisiin tilanteisiin joutuminen ja niistä selviäminen kääntyy positiiviseksi voimavaraksi ja tunteeksi, että selviää myös muista haastavista tilanteista. Ryhmän ohjaamisen kautta jotkut vastaajista olivat saaneet lisää itsevarmuutta sekä luottamusta omiin kykyihin eli tätä kasvamista tukee partion nousujohteisuus, jossa voi edetä partiourallasi johtajaksi, jos haluaa.

5.4 Partioura

Partiourasta kerrottaessa huomaa sen, että ikä tuo mukanaan vastuuta. Moni kyselyyn vastaaja on kokenut partiourallaan partiolaisena olon, johtajana toimimisen, luottamustoimet lippukunnassa ja partiopiirissä sekä kansainvälisen toiminnan. Pitkään partiota harrastaneet ovat olleet mukana myös suurilla leireillä: piirin, valtakunnan tai/ja kansainvälisellä tasolla. Kansainvälisiltä leireiltä nostettiin esiin kansainväliset ystävät ja ystävyuden jatkumisen leirin jälkeenkin. Myös kansainvälinen matkailu nousi vastauksista esille.

5.4.1 Edennyt partioura

”Aloitin partiourani vartiossa, jossa kerkesin olla reilun vuoden. Tämän jälkeen aloin johtamaan vartiota, sitten laumaa. Johtamisen ohella olin vaeltajissa ja lippukunnan luottamustehtävissä... Nykyään toimin myös piirillä”

”Pienempänä koloillat ja leirit, aikuisena vaelluksilla, leireillä sekä piiritoimissa”

Vanhan partio-ohjelman mukaan partiouransa aloittaneiden yleisimmät tarinat ovat juuri nuo yllä olevat. Suurimman osan vastaajien edennyt partioura on edennyt johtajaksi saakka, mutta ei jatkunut piirin toimiin saakka. Partioharrastuksen parissa on nuoria aikuisia vähemmän, kuin ihan pieniä partiolaisia. Tästä johtuu usein se, että partioura jatkuu myös hallitustasolle, koska paikallisista johtajista yleensä muodostetaan lippukunnan hallitukset. Paikallinen päättäviin elimiin osallistuminen näkyi kyselyyn vastaajienkin vastauksissa.

5.4.2 Opiskelu vaikuttanut partiouraan

”Lapsena ja nuorena vartiotoiminta, liian nopeasti johtajaksi, vastuut leirillä. Opiskeluaikana vain vähäisesti toiminnassa mukana, koska paikalliseen lippukuntaan ei löytynyt yhteyttä, ammatin puolesta vetäjänä moninaisissa tehtävissä. Kohokohtina suurleirit, koulutuksien järjestäminen, ulkomaanleirit ja oma KO-Gi”

”Lapsena muutama vuosi partiolaisena, sitten johtajana. Opiskeluaikana kotilippukunnassa sihteerinä ja opiskelupaikkakunnalla sisuryhmän (Kehitysvammaisten partioryhmä) perustajana ja ohjaajana. Aikuisena lippukunnanjohtajana, erilaisissa projekteissa sekä piirintoimissa.”

Kyselyyn vastaajista osa asui vielä vanhempiensa luona, joten kaikilla opiskelut eivät vielä ole päässeet vaikuttamaan partiouraan. Opiskeluaikana partiouralla käy usein joku seuraavista asioista: 1) pysyy aktiivisena oman lippukunnan toiminnassa vaikka asuukin muualla, 2) menee opiskelupaikkakunnan partiotoimintaan mukaan tai 3) ei löydä uutta lippukuntaa ja partioharrastus loppuu.

5.4.3 Aikuisen partiolaisen ”velvoitteet”

”Vanhemman roolissa, hallitustyössä, ryhmän ohjausta, leirien järjestelyä, partiotaitokilpailua piiritasolla sekä omalla paikkakunnalla.”

Aikuisten partiokokemukset ovat vastuuntäyteisiä ja vanhan partio-ohjelman mukaisesti heistä suurin osa on toiminut johtajana jollekin partioryhmälle. Osa vastaajista kommentoikin, että johtaja tehtäviin oli pitänyt siirtyä liian varhain. Vastauksia lukiessa voi kysyä onko aikuisille partio harrastus vai pakollista puurtamista? Liittyykö toimintaan mukavaa yhdessäoloa vai onko se vain velvollisuuksien hoitamista?

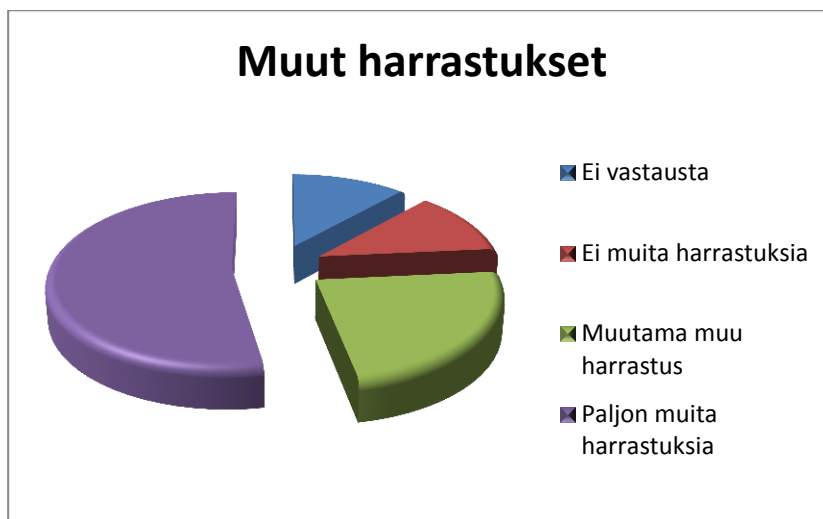
Partio kouluttaa aikuisia ja johtajaikäisiä ja antaa valmiuksia edetä partiourallaan. Partioneuvoston hyväksymien koulutusjärjestelmän tavoitteiden mukaan partiokoulutuksen tehtävänä on tukea sekä partio-ohjelmaa että samalla olla osa partion kasvatustoimintaa. Koulutuksen avulla tuetaan kaikenikäisten partiolaisten kasvua ja edistetään partiotoiminnan päämäärän saavuttamista. Partiokoulutus tarkoittaa Suomen Partiolaisten koulutusjärjestelmässä johtaja- kouluttaja- ja taitokoulutusta. Koulutusjärjestelmä määrittelee keskusjärjestön, piirien ja lippukuntien koulutuksen rakenteen ja tehtävänjaon niiden välillä sekä koulutuskokonaisuudet tavoitteineen ja koulutuksen kehitys-, seuranta- ja arviointimenetelmät. Partiokoulutus pohjautuu nousujohteiseen koulutusjärjestelmään. (Koulutusjärjestelmä 2004, 3 - 5.)

Koulutusjärjestelmän päätavoitteena on taata partiotoiminnan jatkuvuus ja laadun kehittyminen korostamalla koulutuksessa niitä arvoja, asenteita, tietoja ja taitoja, joita toiminnassa tarvitaan. Päätavoite on jaettu viiteen osatavoitteeseen:

- Lippukunnissa on osaavat, koulutetut ja partiopestin tehneet johtajat. (pesti = toimesta on tehty kirjallinen sopimus, johon määritelty kesto, mitä tekee ja kuka on vastuhenkilö)
- Partiolaisella on tiedot ja taidot tehtävässään. Johtajat ja kouluttajat saavat valmiuksia toimia niin, että eri-ikäiset partiolaiset oppivat mielekkäitä ja hyödyllisiä tietoja ja taitoja ikäkaudelleen sopivalla tavalla.
- Partiokoulutuksessa toteutuu partiomenetelmä. Partiomenetelmän ominaispiirteitä (seikkailu ja elämykset, tekemällä oppiminen, yhdessä päättäminen, toiminta luonnossa, henkilökohtainen kehitys) käytetään partiokoulutuksessa järkevästi kuhunkin koulutuskokonaisuuteen soveltaen.
- Partiokoulutus tukee yksilöllisyyttä ja tavoitteellista toimintaa. Koulutuksen tulee vastata jokaisen partiolaisen tarpeisiin antamalla mahdollisuus yksilöllisen polun rakentamiseen. Tavoitteiden asettaminen ja itsearviointi ovat tärkeä osa partiokoulutusta.
- Partiopiirit ovat koulutuksen kehittämisen keskuksia. Suomalaiselle partiokoulutukselle on asetettu yhteiset kansalliset ja Partiotyttöjen Maailmanliiton (WAGGGS) ja Partiopoikien Maailmanjärjestön (WOSM) hyväksymät tavoitteet. Piirit pyrkivät tavoitteisiin omista lähtökohdistaan ja alueensa erityistarpeen mukaan. Keskusjärjestö koordinoi koulutuksen kehittämistä ja tukee piirejä. (Koulutusjärjestelmä 2004, 4 - 5.)

5.5 Luottamustoimet ja muut harrastukset

Ei voi yleistää, että partiolainen on monessa mukana, mutta tutkimukseni osoitti sen, että useimmat tutkimukseen vastaajat ovat aktiivisia muillakin tahoilla. Usealla vastaajalla oli muitakin luottamustoimia, kuin partion luottamustoimet. Vain neljä vastaajaa kertoi, ettei heillä ole mitään luottamustoimia. Partiolaiset harrastavat myös paljon muuta, johon kuuluu mm. ulkoilu, käsillä tekeminen, erilaisissa vaikutuselimissä toimiminen, lukeminen jne.

Kaavio 5. Muiden harrastusten määrä

Vastaajista yhdeksällä oli paljon muitakin harrastuksia. Osalla harrastusten vähäisen määrän selittää myös partioharrastukseen käytetty runsas aika. Suurin osa käyttää partioon 1,5-2 tuntia per viikko, mutta vastaajissa oli myös sellainen, joilla partio vei aikaa jopa 7-12 tuntia viikossa. Kyseinen vastaaja oli täydentänyt vastaustaan, ettei ihan joka viikko mene noin paljon aikaa, välillä on viikkoja, jolloin hän ei tee ollenkaan partiohommia

Järjestötoiminta on demokraattisen yhteiskunnan toimintamuoto ja se perustuu vapaaehtoisuuteen erilaisin toimintamahdollisuuksin. Järjestöt tarjoavat avointa matalan kynnyksen toimintaa, jossa ihmiset voivat omien mahdollisuuksiensa mukaan kehittää itseään, olla osa yhteisöä, vaikuttaa asioihin ja elinympäristöön sekä olla hyödyksi. Nylundin ja Yeungin (2005) mukaan vapaaehtoistoiminnan muutosvoima piilee juuri siinä, että se tarjoaa yksilöille ja yhteisöille merkityksellisyyttä sekä erilaisia antamisen ja saamisen mahdollisuuksia. Myös yhteiskuntapolitiikassa vapaaehtoistoiminta, osallisuus ja sosiaalinen pääoma ovat ajankohtaisia keskustelujen aiheita. Suomalaisen kyselytutkimuksen mukaan (Yeung 2002) 15 - 24-vuotiaista nuorista lähes neljäkymmentä prosenttia on mukana vapaaehtoistoiminnassa. Ikäluokasta kaksi kolmesta (58 %) olisi halukas tulemaan mukaan vapaaehtoistoimintaan, jos heitä pyydetäisiin. Vapaaehtoistyössä mukana olevat nuoret ja opiskelijat käyttävät aikaa vapaaehtoistoimintaan yli 19 tuntia kuukaudessa. Yeungin mukaan vapaaehtoistoiminnan kannatus nuorten keskuudessa on vahvaa. Järjestöjen vapaaehtoisuus on monille nuorille osallisuuden ja vaikuttamisen kanava. Nuorille tärkeitä ja tyypillisiä vapaaehtoistoiminnan muotoja ovat nuorten ja lasten parissa tehtävät toiminnot. Vapaaehtoistoiminta merkit-

see nuorille ennen kaikkea yhdessä tekemistä, talkootoimintaa, sosiaalisuutta ja menneä. Usein vapaaehtoistoimintaan lähdetään mukaan ystävien vaikutuksesta. (Yeung & Grönlund, 2005, 171 - 174.)

Yhteiskunnallisesti on merkittävää, että lapsi ja nuori oppii kantamaan vastuuta ja hän on aktiivinen harrastaja, myöhemmin aktiivinen toimija sekä aktiivinen kansalainen. Monet harrastejärjestöt toimivat vapaaehtois pohjalta, joten ohjaajat antavat ison ilmaisen työpanoksen tuottamalla lapsille harrastemahdollisuuksia.

Ulla-Maija Salo kirjoittaa kasvatus- lehdessä toteaa, että lapsia ei ole perinteisesti otettu mukaan yhteiskunnalliseen keskusteluun edes heitä itseään koskevissa asioissa. Hän tarkastelee artikkelissaan lasten ja nuorten yhteiskunnallisen osallistumisen ehtoja, esteitä ja mahdollisuuksia. Sitä mukaa kun yhteiskuntatutkimuksen aikuislähtöisyyttä on lähdetty purkamaan, lasten yhteiskunnallinen osallistuminen ja nuorten kansalaisten yhteiskuntataitojen kehittäminen ovat saaneet enemmän tilaa. Lapsilla on omat oikeutensa, ja näin ollen heidät tulisi huomioida ihmisinä, joilla on omia huolia, kiinnostuksen kohteita ja erilaisia näkemyksiä asioista. Lapset itse vaativat tulla kuulluiksi ja huomatuiksi. Tästä ei ole epäilystä. Lapset ja nuoret tulisi ymmärtää aktiivisina oman elämänsä, oppimisensa ja tulevaisuuksiensa muokkaajina. (Kasvatuslehti, 2010, http://ktl.jyu.fi/img/portal/19683/Kasvatus_5-2010.pdf?cs=1296645811)

5.6 Partiosta eronneet

Tutkimuksessani oli viisi vastaajaa, jotka olivat eronneet partiosta. Heistä neljä oli liittynyt harrastukseen uudelleen: kaksi lapsena ja kaksi oli aikuisena. Partiosta eroamisen syitä oli: kotipaikkakunnan vaihtuminen ja uudella paikkakunnalla ei liittynyt partioon (2), uuden paikkakunnan lippukunnan löytymisessä ongelmia (1), ikä (lapset kasvaneet ja itse vanhentunut) (1), kaverien puuttuminen ryhmästä (1).

Uudelleen mukaan tulevien syyt palata partioon olivat joko toiminnasta lähtevät syyt: ”*Johtajistosta oli pulaa, palasin takaisin*” tai itsestä lähtevät syyt ”*perhe on mukana*”, ”*uudet kaverit ja mielekäs harrastus*”. Kavereiden merkitys nousee esille tässäkin kysymyksessä.

Partioon uudelleen liittymisen syissä näkyvät selvästi entinen sitoutuminen partiioon eli ei hetkellisesti partiolainen vaan aina partiolainen. Itselle tulleet mukavat partiokokemukset kantavat niin, että niitä tahtoo jakaa myös muille ja saada uudet lapset innostumaan partiosta sekä kokemaan partiolaisena oleminen. Nuorilla myös se, että uusi kaveriporukka on partiolaisia vaikuttaa siihen, että itsekin liittyy takaisin partiioon. Tätä on näkyvissä esimerkiksi silloin kun muuttaa opiskelu paikkakunnalle ja siellä uudet kaverit kuuluvatkin partiioon, jolloin itsekin haluaa taas harrastukseen mukaan. Yksi liittymisen syy on myös omat lapset. Heille halutaan tarjota laadukas harrastus ja jos johtajia ei ole tarpeeksi, niin vanhemmat alkavat ohjaamaan ryhmiä, jolloin myös oma lapsi pääsee harrastuksen pariin.

Exit-raportissa tutkittiin partiosta eroamisen syitä ja sieltä löytyy seuraavia eroamisen johtavia asioita. Niitä ei voi täysin verrata minun tutkimukseeni, jossa suurin osa oli liittynyt takaisin harrastuksen pariin, mutta on hyvä tiedostaa mitkä asiat saattavat vaikuttaa partiosta eroamiseen:

1) Muutokset lippukunnassa

Harri on nelilapsisen perheen toiseksi nuorimmainen. Harri meni partiioon kavereiden mukana, koska partio tuntui heistä kivalta ja jännittävältä harrastukselta. Paikkakunnalla oli Harrin aloittaessa aktiivista partiotoimintaa.

Harrin ollessa 14–15 -vuotias lippukunnan toiminta alkoi pikkuhiljaa vähentyä. Yhä useampi Harrin ikäinen lopetti partion eikä uusia partiolaisia ollut juuri aloittamassa. Samoihin aikoihin Harrin oman vartion johtaja lopetti partion. Lopulta myös Harri päätti lopettaa partion. Harri oli juuri ehtinyt käydä vartionjohtajakurssin, mutta toiminnan vähentyessä hän ei enää halunnut jäädä johtamaan omaa ryhmää.

2) Ryhmän toiminta

Anna aloitti partion ala-asteen toisella luokalla. Annan vanhemmat suosittelivat harrastusta Annalle ja hän halusi itsekin mennä katsomaan minkälaista partiossa on. Annan sudenpenturyhmä oli mukava ja laumanjohtaja innostava. Kun Annan ryhmästä suurin osa lopetti ja Anna joutui vaihtamaan toiseen ryhmään, oli hänen vaikea päästä mukaan uuteen porukkaan. Annan johtaja yritti auttaa Annaa tutustumaan muihin, mutta silti Annalla oli syrjitty olo. Lopulta hän päätti lopettaa partion mietittäen sitä puolisen vuotta. Huono ryhmähenki oli Annan mukaan lopettamisen pääsyy.

3) Muut harrastukset syrjäyttivät partion (poika)

Ville halusi itse aloittaa partioharrastuksen, koska oli kiinnostunut retkeilystä ja luonnosta saatavista elämyksistä. Partiossa oli Villen mielestä juuri sellaista kuin hän oli odottanutkin. Ville koki oppivansa partiossa paljon hyödyllisiä asioita, kuten retkeily- ja ensiaputaitoja.

Ennen partion lopettamista Ville ehti toimia kaksi vuotta myös vartionjohtajana. Partion lisäksi Ville harrasti urheilua ja oli erityisen lahjakas uimari. Viimeisenä partiovuonna uinti alkoi viedä yhä enemmän aikaa ja uintikilpailut täyttivät Villen kalenterin. Ville mietti koko vuoden partion lopettamista ja päätös oli Villedelle todella vaikea. Hän olisi halunnut jatkaa myös partiossa, mutta lahjakkuus uinnissa ratkaisi vallinnan.

3) Muut harrastukset syrjäyttivät partion (tyttö)

Niina asuu äidin, isän ja pikkuveljensä kanssa keskikokoisessa kaupungissa. Niina aloitti partion ekaluokkalaisena, kun paras kaverikin meni partioon. Niin nuorena Niina ei oikein osannut odottaa partiolta mitään.

Niinalla oli aina ollut paljon harrastuksia ja partion lisäksi hän harrasti tanssia ja pianon soittoa. Vaikka partiossa oli Niinasta mukavaa, päätti hän lopettaa partion 12-vuotiaana kun tanssitunnit menivät partiokokousten kanssa päällekkäin. Niina ei tiedä miksi hän valitsi juuri tanssitunnit eikä partiota. Sillä hetkellä tanssi vain kiinnosti enemmän, ja hän oli ollut partiossa jo monta vuotta.

4) Omaan johtajuuteen liittyvät kokemukset olivat negatiivisia

Laura liittyi paikalliseen lippukuntaan 7-vuotiaana, koska isosiskokin harrasti partiota. Myös vanhemmat suosittelivat partioharrastusta Lauralle.

Sudenpennuista Laura siirtyi vartioon. Lauran ollessa 13-vuotias seuraavana askeleena partiossa olisi ollut vartionjohtajakurssin suorittaminen. Laurasta johtajaksi ryhtyminen tuntui kuitenkin vaikealta. Laura koki olevansa johtajaksi vielä liian nuori eikä hän oikein tiennyt mitä johtajana pitäisi tehdä. Vastuu tuntui liian suurelta. Laurasta tuntui, ettei partiossa ollut muita vaihtoehtoja kuin jatkaa johtajana tai lopettaa partio. Koska Laura ei halunnut johtajaksi, tuntui päätös selvältä ja hän lopetti partion harrastamisen.

5) Toisten johtajuuteen liittyvät kokemukset olivat negatiivisia

Pekka liittyi partioon, koska oli kiinnostunut veneilystä ja retkeilystä. Pekan paikkakunnalla oli merilippukunta, ja hän oli kuullut koulussa kavereilta, että partiossa opetellaan purjehtimaan. Kun Pekka siirtyi sudenpennuista vartioon, toiminta muuttui. Pekan johtajat vaihtuivat ja myös partiokokoukset olivat erilaisia. Johtajat olivat Pekan tuttuja samasta koulusta, eikä uusien johtajien myötä partiossa tehty oikein mitään kunnollista. Pekan mukaan partiokokouksissa vain istuttiin ja juteltiin. Pekan mielestä ei ollut enää mitään syytä käydä partiossa, koska kokouksissa ei enää tehty mitään partiotoimintaan liittyvää.

6) Harrastuksen sosiaalinen ulottuvuus ei enää tyydyttänyt

Emma aloitti partion ala-asteen ensimmäisellä luokalla samaan aikaan kun muutkin koulukaverit aloittivat partion. Emma toivoi partiosta mukavaa harrastusta jossa saisi viettää aikaa kavereiden kanssa.

Partiotoiminta säilyi Emman lippukunnassa vilkkaana ja elinvoimaisena. Emmalla oli partiossa kolme parasta kaveria. Aluksi kaksi Emman kaveria lopetti partion, ja vähän ajan päästä myös kolmas kaveri lopetti. Sen jälkeen Emmakaan ei halunnut enää jatkaa. Päätös lopettaa tuntui lisäksi helpommalta, kun oma ajatusmaailma ei ollut enää niin voimakkaasti partiohenkinen ja muille partio tuntui olevan enemmän henki ja elämä.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

6.1 Keskeiset tulokset

Haastattelujeni perusteella keskeisimmiksi tuloksiksi partion huippukokemuksista sekä siitä mitkä ovat ne elämykset, mitä partio tarjoaa ja mitkä sitouttavat harrastukseen lapsesta aikuiseksi nousivat seuraavat asiat. Asiat ovat esitelty partioihanteiden alle, johon niiden todettiin aiemmin kohdassa: ”Parasta partiossa” liittyvän tiiviisti. Samalla ne nivoutuvat partion aatemaailmaan ja yhdistyvät partio-ohjelmaan.

6.1.1 Kunnioittaa toista ihmistä, olla luotettava, tuntee vastuunsa ja tarttuu toimeen

Partiossa on saanut kasvaa ja kasvaessa ottaa vastuuta juuri niin paljon kun on halunnut. Johtajaksi ovat päässeet kaikki halukkaat ja johtajuuteen on koulutettu partion kursseilla sekä koulutuksilla. Partiossa jokaisen työpanos on tärkeä ja erilaisuus ja erilaiset taidot ovat rikkaus. Luottamustehtävät kasvattavat myös partiolaisia. Useampi vastaaja oli ollut tai on edelleenkin luottamustehtävissä lippukunnassaan tai partiopiirissä. Vastauksissa nousi myös esiin Sisu-ryhmä eli kyselyyn vastaaja oli itse ohjannut partiota kehitysvammaisille. Partiotapahtumiin ja kilpailuihin osallistuu myös Sisu-ryhmiä eli partiolaiset oppivat sietämään ja arvostamaan erilaisuutta sekä toisten taitoja.

6.1.2 Rakastaa luontoa ja suojella ympäristöä

Partiossa uuden oppiminen ja asioiden kokeminen nousi yhdeksi suureksi motivoivaksi tekijäksi, kun puhutaan kestävästä ”partiourasta.” Partiolaiset arvostivat sitä, että asioita sai tehdä itse ja kokea sekä kokeilla. Kyselyyn vastaajien mielestä parasta partiossa on kavereiden lisäksi luontoon liittyvät asiat eli luonnossa liikkuminen, ulkoilu, leirit sekä retkeily. Moni partiolainen harrastaa muutenkin vapaa-ajallaan luonnossa liikkumista, vaeltamista ja eräjäuttuja, joten ne ovat heidän mielestään myös parasta partiossa.

6.1.3 Rakentaa ystäväyhtä yli rajojen, kehittää itseään ihmisenä, etsiä elämän totuutta

Kyselyyn vastaajien mukaan yksi elämys, joka sitouttaa heitä partioon on kasvaminen ihmisenä sekä uudet haasteet, joita he ovat kokeneet partiotaipaleellaan. Kansainvälisyys nousi myös useassa vastauksessa tärkeäksi huippukokemukseksi. Moni vastaaja oli osallistunut kansainvälisille leireille, vierailuille tai isännöinyt Suomessa kansainvälisiä vieraita. Muutama vastaaja oli päässyt edustamaan Suomen partiolaisia ulkomailla ja he kokivat sen todella merkittäväksi asiaksi, huippukokemukseksi jonka he muistavat ikuisesti.

Vastauksista elämyksiksi ja sitouttaviksi tekijöiksi nousivat myös yhteisölliset kokemukset, joita tietysti ovat retket ja leirit, mutta myös partiotapahtumat sekä ryhmän omat koloillat. Partion aatemaailma on yksi harrastukseen sitouttava tekijä ja keskei-

simmat tuloksetkin osoittavat sen, että partioihanteiden asiat nousivat tärkeiksi asioiksi harrastuksessa, Partiolainen on utelias, kekseliäs ja kenties nokkelakin, mutta ennen kaikkea hän on utelias ympäröivää maailmaa ja ympäristöään kohtaan. Hän etsii elämän totuutta ja pyrkii toimillaan rakentamaan ja suojelemaan ympäristöään.

Nämä kaikki edellä esitellyt asiat löytyvät myös partiomenetelmästä: nousujohteisuus, tekemällä oppiminen, luonnossa liikkuminen ja sitoutumista partioarvoihin, joten ne liittyvät kiinteällä tavalla partion päämääriin ja myöskin kasvatustavoitteisiin.

6.2 Saadut tulokset ja edellinen tutkimus

Exit-raportin perusteella voidaan todeta, että partiosta lopettamiseen liittyy usein monia syitä yhden selkeän tekijän sijaan. Muut harrastukset voivat olla yksi tekijä lopettamispäätösten taustalla. Partiosta eroamiseen voi vaikuttaa myös sosiaaliset tekijät. Yksi lopettamisen syy on myös se, ettei toimi tai ryhmässä esiintyy kiusaamista tai syrjintää. (Exit-raportti 2005.)

Käänteisesti voisi minun tutkimuksestani tulkita, että kavereiden vaikutus partioharrastukseen liittymisessä sekä siinä pysymisessä on suuri. Samoin partionliittymiseen liittyy myös perheen kuuluminen partioon. Tutkimuksessani kävi ilmi, että yhtenä partioon liittymisen syynä olivat vanhemmat, jotka ohjasivat partioon. Osassa vastauksista vanhempi liittyi lastensa myötä partioon. Partion markkinavaltti on se, että harrastus on koko perheelle.

Exit-raportissa se, että kaverit kuuluivat partioon tai pyysivät mukaan harrastukseen oli kolmen tärkeimmän asian joukossa, kun puhutaan partioon liittymisen syistä. Lähes yhtä tärkeiksi syiksi nousivat kiinnostus luonto- ja erätaitoihin tai halu saada uusi harrastus. (Exit-raportti 2005.) Molemmissa tutkimuksissa kavereiden osuus näkyy selvästi, samoin luonnon ja retkeilyn merkitys on iso. Pienellä tutkimusryhmälläni vastaukset vastaavat näiltä osin täysin laajaa Exit-raporttia.

Exit-raportissa keskeisimmiksi partiosta eroamisen syiksi nousi 1) mielekkään tekemisen puute, 2) partiossa oli tylsää, 3) kavereiden eroaminen partiosta Partioon kuulumisajalla ei ollut ratkaisevaa merkitystä partiosta eroamisen syihin. Esille tuloksista voidaan nostaa kuitenkin se, että yksi - kolme vuotta partiossa olleilla se, että partio-

laiskaverit eivät olleet mukavia, partiossa oli liian lapsellista ja että partiossa oli tylsää, nousi enemmän esille kuin yli 3 vuotta partiota harrastaneilla. (Exit-raportti 2005.)

Tutkimuksessani kävi ilmi, että partion lopettamisen syyt ovat paikkakunnalta pois muuttaminen, elämäntilanteen muuttuminen tai kavereiden puute partiossa. Uudelta paikkakunnalta oli myös hankalaa löytää partioharrastusta ja se vaikutti siihen, ettei harrastus jatkunut. Exit-raportin ja minun tutkimukseni tulokset ovat samansuuntaisia tämänkin kysymyksen kohdalla. Tietysti toinen tutkimus kysyy eroamista ja toinen sitoutumista, mutta eroamissyyt ovat samanlaisia molemmissa tutkimuksissa.

Partio ei tarjoa vain yhtä huippukokemusta, joka pitäisi partiolaisen harrastuksessaan kiinni, vaan niitä tekijöitä löytyi useita.

Partiossa ovat parasta:

- kaverit
- luonnossa liikkuminen
- retkeily

Samoin arvostettuja asioita olivat:

- kasvaminen ihmisenä
- leirit
- uusien taitojen oppiminen
- kansainvälisyys

Minulla oli ennako-oletuksena opinnäytetyötä tehdessäni, että partiolaisen leiri- ja retkikokemukset vaikuttavat siihen, että partiolainen jatkaa harrastuksessaan aikuisenakin. Oletin myös, että yksi motivoiva tekijä on vastuun saaminen ja vastuussa kasvaminen. Nämä oletukseni toteutuivat.

Oletukseni, että ryhmänjohtajalla on vaikutusta partiouran jatkumiseen, osoittautui vääräksi. Voin todeta, että osa oletuksistani oli oikeita. Luonnon ja retkeilyn osuutta en osannut arvata noin suureksi, millaiseksi se nousi tutkimuksessani. Vanhana partiolaisena olen todella onnellinen, että 100-vuotias harrastus on edelleenkin säilyttänyt arvopohjan ja toteuttaa partioihanteita, jotka ovat ne huippujutut, joiden takia partioharrastuksessa pysytään kiinni

6.3 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimusotantani on pieni (17), joten tutkimustuloksia ja johtopäätöksiä ei voi yleistää koko maata kattavaksi tiedoksi. Pohjoissavolaisuus näkyy varmasti myös vastauksissa, joten tuloksia ei voi siirtää suoraan esimerkiksi pääkaupunkiseudulle. Koen kumminkin, että tutkimuksestani saadaan partiojärjestölle hyödyllistä tietoa sekä kenties vinkkejä siitä mihin suuntaan harrastusta kannattaisi kehittää. Tutkijana koen myös, että vastausten määrä on tarpeeksi kattava ja siihen ovat osallistuneet useiden lippukuntien jäsenet, jolloin tulos kertoo alueemme partiotoiminnasta.

Arvioitaessa aineiston analyysin luotettavuutta on mietittävä, että prosessi on kuvattu selkeästi ja toteutettu asianmukaisesti. Prosessia on myös kuvattava ja aineiston luokittelua perusteltava. Tutkijan on pelkistettävä aineisto niin, että se kuvaa mahdollisimman luotettavasti tutkittavaa ilmiötä. Tämän lisäksi on osoitettava yhteys aineiston ja tulosten välillä. Kun tarkastellaan aineiston analyysin luotettavuutta, on myös arvioitava aineiston riittävyttä tutkimuksen tarkoitusta ajatellen (Latvala & Vanhanen-Nuutinen 2003, 36; Kylmä & Juvakka 2007, 132.)

Luotettavuustarkastelu on tärkeää jokaisessa tutkimuksessa. Usein laadullisen tutkimuksen luonteen vuoksi on parempi puhua uskottavuudesta, kuin mittaustulosten toistettavuudesta ja menetelmän pätevyydestä. Omat taustasitoumukseni partioharrastukseen näkyvät tutkimuksessa tietona järjestöstä ja sen toimintatavoista, kumminkin olen toiminut objektiivisena tutkijana, joka on koonnut tietoa tutkimuslomakkeen avulla vaikuttamatta tutkimustuloksiin. Tutkimukseni luotettavuutta lisäävät vastauksista poimitut suorat lainaukset, jotka syventävät tutkimustuloksiani.

6.4 Tulosten soveltaminen

Työni luovutetaan Suomen Partiolaisille ja tulevaisuus näyttää mitä he työstäni hyödyntävät toimintaan. Tutkimukseni mukaan uusi partio-ohjelma on vielä monelle partioharrastajalle vieras ja sen toteuttaminen on hankalaa pienissä lippukunnissa, koska ikäkausia on niin paljon ja ikäkausiin osallistujia on vähän. Toinen uuden ohjelman käänköpuoli on johtajapula, joka on seurausta siitä, ettei liian nuoren partiolaisen tarvitse alkaa johtajaksi, niin kuin edellisessä ohjelmassa vaan hän saa olla partiorryhmän jäsen 22-vuotiaaksi saakka. Tämä uudistus on hyvä nuoren partiolaisen kannalta, mut-

ta partion toteutuksen kannalta se vaatii lisää aikuisia toimintaamme. Jotta toiminta jatkuisi arvomaailmaltaan samanlaisena, pitäisi aikuisten joukossa olla entistä enemmän pitkän linjan partiolaisia, jotka ovat olleet mukana toiminnassa useamman vuoden ajan ja kokeneet itse partio-ohjelman.

Uudesta ohjelmasta kysyttäessä kritisoitiin myös uusia partiopiirejä. Kokousmatkat kasvavat pitkiksi ja muutaman tunnin koulukseen menee matkoineen koko päivä. Uuden ohjelman mukaisia isoja tapahtumia pidettiin hyvinä, mutta osa kritisoi kalliita suurleirejä ja piirin leirejä. Pelkona vastaajalla oli, että partiosta tulee harrastus, jossa vain rikkaiden lapset pääsevät leireille. Toivottavasti partio jatkaa edelleenkin samalla arvopohjalla, jossa se on seissyt ja takaa kaikille avointa toimintaa, johon mahtuvat mukaan eri toimeentuloluokista tulevat lapset, maahanmuuttajat, kaupunkilaiset mutta myös maaseudun lapset ja nuoret.

Partiota kannattaisi mainostaa entistä enemmän koko perheen harrastuksena, sillä perheen vähäinen yhteinen vapaa-aika lasten harrastukset harvoin kohtaavat. Vanhemmat toimivat usein vain kyytipalveluna, mutta tässä harrastuksessa pääsee oikeasti touhuamaan oman lapsen kanssa ja tutustumaan myös hänen kavereihinsa esim. partioleireillä.

Partiolupauksessa partiolainen lupaa: ”Lupaan parhaani mukaan rakastaa Jumalaani, omaa maatani ja maailmaa, toteuttaa ikäkauteni ihanteita ja olla avuksi toisille.” se yhdessä partioihanteiden kanssa on viitoittanut partiolaisten tietä ja arvomaailmoja yli 100- vuotta ja siinä on hyvä pohja seuraavaksi sadaksi vuodeksi.

Tutkimukseni teon ja purkamisen yhteydessä nousi ilmi muutamia huomioita, jotka ennen kaikkea liittyvät kavereihin ja aikuisiän partiointiin. Nämä ideat haluan jakaa keskusjärjestön hyödynnettäväksi, mutta myös ideoiksi lippukunnille, jotka kamppailevat uusien jäsenhankintatempausten kanssa.

6.4.1 Kaverikampanja

Kavereiden suurta vaikutusta harrastukseen kannattaisi Suomen Partiolaisten hyödyntää ja luoda erilaisia ”kaveri”-kampanjoita. Kaverin harrastukseen tuomalla saisi esimerkiksi taitomerkin ja keskusjärjestö voisi valmistaa kaveri-retken ohjelman, jota

voisivat lippukunnat toteuttaa niin, että jokainen partiolainen saisi tuoda yöretkelle uuden kaverin mukaan. Tämä tietysti tuo haasteita mm. vakuutusturvan takia, mutta kavereiden vetovoimaa kannattaisi hyödyntää enemmän kuin nykyisin tehdään. Tutkimuksessani kysyin miten partiolaiset markkinoisivat harrastustaan muille. Näistä vastauksista saisi hyvin sisältöä kaveri-retkelle tai kaveri-iltoihin.

”Hyvä harrastus, jonka voi tehdä omannäköisekseen ja ulkoilla saa ja luonnossa liikkuu”

”Loistavia kokemuksia, luonnonläheistä tekemistä, paljon loistavia kavereita”

”Markkinoisin partiota mahdollisuutena oppia itsestään ja muista sekä oppia yleensäkin kaikkea hyödyllistä mitä elämässä tarvitsee. Partio on harrastus jota saa harrastaa niin paljon kun haluaa ja jota voi räätälöidä omien kiinnostusten mukaan. Paljon on mahdollisuuksia!”

”Kertoisin miten kivaa partiossa on ja kerron leireistä ja ulkomaalaisista kavereista.”

”Toivoisin voivani kertoa sen aatteesta. Aate ei muutu ajassa. Partioarvot!...”

”... oppii todella hyödyllisiä taitoja, joita ei enää kohta kaupungistuvassa maailmassa kenelläkään”

Luontoteema pitäisi ehdottomasti olla mukana, kun partiota markkinoidaan uusilla kavereille ja harrastajille. Samoin harrastuksen monimuotoisuus ja kansainvälisyys olisi saatava esille ja myös se, että harrastusta voi harrastaa lapsi, aikuinen ja nuori.

6.4.2 Aikuiset partiossa

Yhden kipupisteistä Exit-raportissa muodostaa johtajaksi siirtyminen. Kaikki nuoret partiolaiset eivät halua johtajiksi, ja ainoina vaihtoehtoina voidaan kokea joko lopettaminen tai vartionjohtajakurssi. Osa voi kokea myös olevansa vielä liian nuori johtajaksi valinnan tullessa eteen. Minun tutkimuksessani kysyin uudesta partio-ohjelmasta ja mitä vastaajat kuvittelevat sen vaikuttavat partiossa mukana pysymiseen ja seura-

via vastauksia sieltä sain: ”*Samoajilla kivaa ohjelmaa, ei tarvitse alkaa johtajaksi, jotta saa jatkaa partiota*”, ”*Kaikista ei ole johtajiksi joten kiva harrastaa muutenkin*”, ”*En usko partiossa pysymiseen vaikuttavan ikäkausien muutokset vaan suurin uhka on muut.*” Johtajuus ei ole kaikille partiolaisille itsestään selvyys vaan osa haluaa vain harrastaa partiota ilman johtaja-velvoitteita.

Yksi kehittämisen paikka olisi edelleenkin aikuisten partiotoiminta. Partio-ohjelman uudistamisen myötä saimme ohjelman 22-vuotiaiksi saakka. Mielestäni aikuisille ei riitä ”Aikuinen tuki”- ikäkausi vaan siihen olisi saatava muutakin sisältöä kuin vastuutehtäviä. Jos haluamme, että järjestössä pysyvät mukana myös ne aikuiset, joilla ei ole omia lapsia tai ne joiden lapset ovat jo kasvaneet pois aktiivisesta partioiästä, niin ehdottaisin, että aikuisetkin saisivat oman ”suorituskirjansa”. Hekin kokisivat olevansa oikeita partiolaisia eikä vain työrukkasia. Aikuisten ohjelmia pitäisi olla kaksi erilaiselta. Ensimmäinen ohjelma liittyisi vanhempi-lapsi ryhmiin. Monessa lippukunnassa toteutetaan ”Nalle-partio” toimintaa, jossa aikuinen ja alle kouluikäinen lapsi harrastavat yhdessä partiota. Tähän toimintaan olisi luotava ohjelma sekä tavoitteet toiminnalle. Näen itse tutkimuksen tekijänä, että tämä muoto sitouttaisi myös aikuisia mukaan partiotoimintaan ja loisi partiosta entistä enemmän koko perheen harrastusta.

Toinen partio-ohjelma, joka kaipaa kovasti kehittämistä on aikuisten partiotoiminta. Toiminta ei saisi olla liian sitouttavaa, mutta vaikka aikuisten ryhmä toimisi itseohjautuvasti, niin heillä voisi olla vaikkapa ”Taitojen ja tapahtumien” -kirja, johon kerättäisiin merkintöjä niin kuin lapsetkin tekevät. Ideana olisi se, että aikuiset opettaisivat toisilleen itse osaamiaan taitoja esim. kokkauskurssi, puunveistotaidetta, huollan polkupyörän, korjaan villasukkan, suunnittelen kaupassa käynnin budjetin. Se voisi sisältää perinnetietoutta: teen karjalanpiirakoita, opettelen verkkokalastusta, ja ennen kaikkea tilaa projekteille: osallistun partioleirille, huolehdin kamiinateltan pystytyksen muiden partiolaisten kanssa, teen retken ruokalistan tms. Tällöin aikuisten partioharrastuksesta tulisi suunniteltua ja tavoitteellista. Se sitouttaisi mukaan ohjelmaan ja antaisi myös aikuisille onnistumisen ja kokemisen iloa.

6.5 Jatkokehittelyä

Muutaman vuoden kuluttua olisi kiinnostavaa tutkia saadaanko ollenkaan samansuuntaisia vastauksia kysymyksiin. Vastauksiin voisi vaikuttaa uusi partio-ohjelma, jota

kyselyyni vastaajat eivät kovin hyvin tunteneet tai he olivat itse johtajaikäisinä siinä mukana. Olisi mielenkiintoista nähdä ovatko ikäkausien nivelvaiheiden ja partio-ohjelman nivelvaiheiden yhtäaikaisuuden poisto vaikuttanut siihen, että partiolainen pysyy harrastuksensa parissa tiiviimmin.

Toinen mielenkiintoinen tutkimusaihe olisi laajemmalla otannalla tuo mikä tekee partiosta partion eli mikä on parasta partiossa. Se osa kysymyslomakkeessa sai laajimmat vastaukset sekä sen vastaukset olivat aika yhtenäisiä partioihanteiden kanssa. Minua itseäni kiinnostaisi kovasti tietää onko tämä jokin Pohjoissavolainen partion ominaispiirre vai nousisiko muuallakin Suomessa ihanteet noin selvästi vastauksissa esille. Mikäli ihanteet nousisivat esille muuallakin, niin silloin voitaisi luotettavasti todeta, että partion arvopohja on parasta partiossa ja se on asia, joka myös antaa partiolaisille huippukokemukset sekä sitouttaa toimintaan mukaan.

”Yritä jättää tämä maailma vähän parempana kuin sen löysit”.

-Lordi Baden-Powell of Gilwell, partioliikkeen perustaja-

LÄHTEET

Ahokallio, T., 1987. Elämys maailmankatsomuksen perustus. Helsinki: Kirjapaja

Antikainen, A., 1996. Merkittävät oppimiskokemukset ja valtautuminen. Teoksessa Antikainen, A & Huotelin, H. Oppiminen ja elämänhistoria. Aikuiskasvatuksen 37. vuosikirja. Gummerus: Jyväskylä

Bransford, J. D., Brown, A. L. & Cocking, R. R., 2000. How people learn; Brain, Mind, Experience, and School. Washington, D.C.: National Research Council.
URL:http://books.nap.edu/openbook.php?record_id=9853&page=R1

Cantell, H., 2010. Ratkaiseva vuorovaikutus kasvatuksellisia kohtaamisia lasten kanssa. PS-kustannus, Juva

Erätuuli, M., Leino, J. & Yli-Luoma, P., 1994. Kvantitatiiviset analyysimenetelmät ihmistieteissä. Kirjapaino oy West Point: Rauma

Exit-raportti, Partio paremmaksi 2005 – tutkimus, 2005. Suomen Partiolaiset- Finlands Scouter ry

Firestone, WA. & Pennell, JR., 1993. Teacher commitment, working conditions, and differential incentive policies. Review of Educational Research 63(4): 489–525.

Haaparanta, L. & Oesch E., (toim.) 2002. Kokemus. Tampereen yliopistopaino. Juvenes Print Oy: Tampere

Heikkilä, T., 2008. Tilastollinen tutkimus. Edita Prima OY: Helsinki

Johtajankansio, ledarmappen 2009. Suomen Partiolaiset- Finlands Scouter ry. Otava: Keuruu

Kananen, J., 2008. Kvali. Kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytänteet. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja -sarja. Jyväskylä yliopistopaino: Jyväskylä

Kansainvälisyys. 2011. www-dokumentti.

<http://www.partio.fi/Suomeksi/Aikuiset/Kansainvalisyys/Maailmanjarjestot.iw3> Päivitetty 05.01.2011. Luettu 23.03.2011

Kasvatuslehti. 2010. www-dokumentti, verkkolehti.

http://ktl.jyu.fi/img/portal/19683/Kasvatus_5-2010.pdf?cs=1296645811.
Luettu 23.03.2011

Kinnunen, S., 2005. Teoksessa Yhdessä kasvattamaan, Salminen P. (toim.), Opetus 2000, kohti välittämisen toimintakulttuuria. PS-kustannus. Otava: Keuruu

Koulutusjärjestelmä 2004. Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.

Kuopion luonnontieteellinen museo. 2011. www-dokumentti.

http://www.kuopionluonnontieteellinenmuseo.fi/luontokasvatus/os_060.html. Päivitetty 05.01.2011. Luettu 23.03.2011

Kuusinen, J. & Korhokangas, M., 1995. Kasvatuspsykologia, Kuusinen J. (toim.)
Wsoy: Juva

Kylmä, J. & Juvakka, T. 2007. Laadullinen terveystutkimus. Edita: Helsinki

Latvala, E. & Vanhanen-Nuutinen, L. 2003. Laadullisen hoitotieteellisen tutkimuksen perusprosessi: Sisällönanalyysi. Teoksessa Janhonen, S. & Nikkonen, M. (toim.) Laadulliset tutkimusmenetelmät hoitotieteessä. WSOY: Helsinki

Launonen, L. & Puolimatka, T., 1999. Sosiaalipedagogiikan ihmiskäsitykset ja etiikka. Kuopion yliopisto: Kuopio

Leithwood, K., 1994. Leadership for school restructuring. *Educational Administration Quarterly* 30(4): 498–518.

Leofinland. 2009. www-dokumentti.

<http://www.leofinland.fi/index.php?name=Content&nodeIDX=166>

Julkaistu: 24.07.2009 12:54, Luettu 23.03.2011

Metsämuuronen, J., 2000. Laadullisen tutkimuksen perusteet. Metodologia- sarja 4. Jaabes oü, Võru: Viro

Mitä partio on. 2011. www-dokumentti.

http://www.partio.fi/Suomeksi/Lyhyesti/Mita_partio_on/Partio_yhteiskunnassa.iw3. Päivitetty 05.01.2011. Luettu 23.03.2011

Mäkiranta, M., 2008. Kerrotut kuvat: Omaelämäkerralliset valokuvat yksilön, yhteisön ja kulttuurin kohtaamispaikkoina. Juvenes Print: Tampere

Niemi, H. & Kohonen, V., 1995. Towards new professionalism and active learning in teacher development: Empirical findings on teacher education and induction. University of Tampere. Department of Teacher Education. Research Series A 2.

Nivala, E. & Saastamoinen, M., (toim.) 2010. Nuorisokasvatuksen teoria- perusteita ja puheenvuoroja. Nuorisotutkimusverkosto/ nuorisotutkimusseura, julkaisuja 73 & Kuopion yliopiston sosiaalityön ja sosiaalipedagogiikan laitos Yliopistopaino: Helsinki

No johan tok! Partio Pohjois-Savossa 1900-luvulla. 2006. Pohjois-Savon partiolaiset ry. Gummerus: Jyväskylä

Nuorten suhde järjestöihin ja globalisaatioon, 2001. Tutkimustiivistelmä. Opetusministeriö: Helsinki

Nurmela, Sakari, 1998. Nuorten järjestökiinnittynöisyysraportti 1998. OPM, Nuori-
soasiain neuvottelukunta. Nuoran julkaisu ja nro 5.

Nylund, M. & Yeung, A. B., (toim.) 2005. Vapaaehtoistoiminta anti, arvot ja osalli-
suus. Vastapaino: Tampere

Organisaatio. 2011. www-dokumentti.

<http://www.partio.fi/Suomeksi/Aikuiset/Organisaatio/Maailmanjarjestot.iw3>. Päivitetty 05.01.2011. Luettu 23.03.2011

Partiokasvatus. 2011. www-dokumentti.

<http://www.partio.fi/Suomeksi/Aikuiset/Partiokasvatus.iw3>
Päivitetty 05.01.2011. Luettu 23.03.2011

Partio yhteiskunnassa. 2011. www-dokumentti.

[http://www.partio.fi/Suomeksi/Lyhyesti/Mita_partio_on/Partio_yhteisku
nnassa.iw3](http://www.partio.fi/Suomeksi/Lyhyesti/Mita_partio_on/Partio_yhteisku
nnassa.iw3). Päivitetty 05.01.2011. Luettu 23.03.2011

Penttinen, P., 2007. Nuorten oppiminen myöhäismodernissa. Teoksessa Nivala, E. &
Saastamoinen, M., (toim.). Nuorisokasvatuksen teoria – perusteita ja pu-
heenvuoroja. Tampereen Yliopistopaino Oy: Tampere

Peruskirja. 2011. www-dokumentti.

<http://www.partio.fi/Suomeksi/Aikuiset/Partiokasvatus/Peruskirja.iw3>
Päivitetty 05.01.2011. Luettu 23.03.2011

Piirit. 2011. www-dokumentti.

<http://www.partio.fi/Suomeksi/Aikuiset/Organisaatio/Piirit.iw3>. Päivitet-
ty 05.01.2011. Luettu 23.03.2011

Pulkkinen, L., 2002. Mukavaa yhdessä. Sosiaalinen alkupääoma ja lapsen sosiaalinen
kehitys. Otavan Kirjapaino Oy: Keuruu

- Rantala, T., 2008. Kuva, tarina ja koulu. Teoksessa Kaasila, R., Rajala R. & Nurmi K. E., (Toim.), Narratiivikirja: Menetelmiä ja esimerkkejä. Juvenes Print: Tampere.
- Sikkelä, R., 2000. Persoonallisesti merkittävät oppimiskokemukset. Teoksessa Engen-berg, J., Väisänen, P. & Savolainen, E., (toim.). Opettajatiedon kipinöitä, kirjoituksia pedagogiikasta. Joensuun yliopisto, Savonlinnan opettajan koulutuslaitos: Verkkokirja.
- Suoranta, J. & Eskola, J. 1992. Kvalitatiivisten aineistojen analyysitapoja luokittele massa – eli noin 8 tapaa aineiston erittelyyn. Kasvatus 3/1992.
- Suomalaisen partioliikkeen strategia 2010. Suomen partiolaiset – Finlands Scouter ry.
- Suomen partiolaiset. 2011. www-dokumentti.
http://www.partio.fi/Suomeksi/Aikuiset/Organisaatio/Suomen_Partiolaiset.iw3. Päivitetty 05.01.2011. Luettu 23.03.2011
- Suomen partiolaisten peruskirja 2008. Suomen partiolaiset – Finlands Scouter ry.
- Suomen partioliike 1910-1960 (historiikki) 1960. Wsoy: Porvoo
- Vilka, H., 2006. Tutki ja havainnoi. Gummerus: Vaajakoski
- Yeung, A. B. 2002. Vapaaehtoistoiminta osana kansalaisyhteiskuntaa – ihanteita vai todellisuutta? Sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyöyhdistys YTY ry. Hakapaino: Helsinki
- Yeung, A. B. & Grönlund, H., 2005. Nuorten aikuisten arvot, asenteet ja osallisuus. Teoksessa Nylund, M. & Yeung A. B. (toim.). Vapaaehtoistoiminta anti, arvot ja osallisuus. Vastapaino: Tampere

Ylä-Savo. 2011. www-dokumentti.

http://www.yla-savo.fi/Etusivu/YH/YR/Projektit/Y01-20/Yla-Savon_oppilashuolto/Oppilashuolto/Nivelvaiheiden_yhteistoiminta.iw3

Päivitetty 05.01.2011. Luettu 23.03.2011

LIITE 1.

KYSELYLOMAKE OSIO 1 A. (kaikki vastaavat)

1. Taustatiedot sinusta

Sukupuoli: Nainen ____ Mies ____

Ikä:

13-15v ____ 15-17v ____ 18-20v ____ 20-22v ____

22-25v ____ yli 25v ____

Minkä ikäisenä liityit partioon?

7-9v ____ 9-12v ____ 12-15v ____

15-18v ____ 18-20v ____ aikuisena ____

2. Vastaa muutamalla sanalla: miksi sinusta tuli partiolainen, mikä sai sinut liittymään harrastukseen?

3. Kuinka monta vuotta olet ollut partiolainen tai partiotoiminnassa mukana?

4. Valitse seuraavista maksimissaan 5 mitkä asiat ovat sinusta parasta partiossa. Voit laittaa ne myös numerojärjestykseen, jos haluat?

ulkoilu

koloillat

kasvaminen ihmisenä

luonossa liikkuminen

nousujohteisuus (eli voi edetä ikäkaudelta toiselle ja johtajaksi)

vastuun saaminen

uudet haasteet

uusien taitojen oppiminen

ryhmän ohjaaminen

kansainvälisyys

retkeily

partiotapahtumat

kaverit

leirit

joku muu, mikä?

5. Kerro partiourastasi lyhyesti (esim. mitä olet tehnyt, mihin ikäkausiin olet kuullut, minkälaisiin leireihin olet osallistunut, kansainväliset kokemukset partiossa jne.)

6. Onko sinulla jotain luottamustoimia: partiossa tai muualla?

7. Onko sinulla muita harrastuksia, mitä?

8. Paljonko partio vie aikaasi / viikko?

9. Miten markkinoisit partioharrastusta muille tai mitä siitä kertoisit?

KYSELYLOMAKE OSIO 1 B Vastaa osioon jos olet joskus eronnut partiosta, muuten hyppää osioon C

1. Rastita seuraavaan miksi erosit partiosta:

ohjelma ei kiinnostanut

kaverit lopetti

johtaja ei miellyttänyt

ryhmässämme ei ollut mielekästä tekemistä

tuli uusia harrastuksia

aika ei riittänyt

asuinpaikkakunta vaihtui

muu syy, mikä?

2. Minkä ikäinen olit, kun lopetit partion? _____

3. Kuinka kauan ennätit harrastaa partiota? _____

4. Minä vuonna lopetit partion (noin aika) _____

5. Miksi liityit takaisin partioharrastukseen?

KYSELYLOMAKE OSIO 1 C (kaikki vastaavat)

1. Oletko tutustunut uuteen partio-ohjelmaan?

kyllä _____ en _____

2. Jos olet, niin mitä mieltä olet uudesta ohjelmasta?

3. Miten luulet ikäkausien laajenemisen vaikuttavan siihen kuinka kauan partiossa pysytään?

Tämän haastattelun lisäksi jos haluat osallistua kerronnallisen materiaaliin tutkimukseen, niin tässä siihen ohjeet:

Kirjoita kertomus ”partiourastasi”, jossa voit pohtia kyselyn kysymyksiä laajemmin ja mm. seuraavia asioita: Millainen harrastus partio on sinulle? Mitä sinä saat partiosta? Oletko harkinnut lopettavasi partioharrastuksen ja jos olet, niin miksi? Mikä on saanut sinut pysymään partiolaisena useamman vuoden? yms.

LIITE 2.

Uusi partio-ohjelma on ”koodattu ikäkausien mukaan väreillä, jotka toistuvat esimerkiksi puseroon ommeltavissa merkeissä.

Sudenpentujen ohjelma 7-9v. (keltainen):

Jokaisen toimintavuoden aikana kaikista neljästä kasvatustavoitteesta tehdään vähintään yksi jälki. Toimintavuoden aikana tehdään kokonaisuudessaan 6-10 jälkeä. Jokaisesta tehdystä jäljestä sudenpentu saa kankaisen jälkimerkin partiopaidan oikeaan hihnaan.

- 1. kasvatustavoite: ”Suhde itseen”- osio, jonka alle kuuluvat seuraavat jäljet (jälkien alla 8-12 askelta eli pienempää osa-aluetta, joista tehdään pakolliset askeleet sekä 2 valinnaista askelta)**

Esiintyjä

Taiteilija

Askartelu

Kädentaidot

Rakentelu

Kotikokki

Leirikokki

Tarinat

Iltaohjelma

Retki

Leiritaidot

Liikunta

Liikenne

Minä uskon

- 2. kasvatustavoite: ”Suhde toiseen”- osio, jonka alle kuuluvat seuraavat jäljet (jälkien alla 8-12 askelta eli pienempää osa-aluetta, joista tehdään pakolliset askeleet sekä 2 valinnaista askelta)**

Partiotaitokilpailu

Leikit

Yksissä Tuumin

Maailma

Ensiapu

- 3. kasvatustavoite: ”Suhde yhteiskuntaan”- osio, jonka alle kuuluvat seuraavat jäljet (jälkien alla 8-12 askelta eli pienempää osa-aluetta, joista tehdään pakolliset askeleet sekä 2 valinnaista askelta)**

Kotiseutu

Media

Toimittaja

Partioperinne

- 4. kasvatustavoite: ”Suhde luontoon”- osio, jonka alle kuuluvat seuraavat jäljet (jälkien alla 8-12 askelta eli pienempää osa-aluetta, joista tehdään pakolliset askeleet sekä 2 valinnaista askelta)**

Meloja

Vesillä liikkuja

Purjehtija

Merenkulkija

Ympäristönsuojelu

Lemmikki

Luonnossa liikkuja

Nuotio

Suunnistus

Luonnontuntemus

Seikkailijoiden ohjelma 10-12v (oranssi):

Seikkailijoiden ohjelma koostuu ilmansuunnista. Ilmansuunnista tehdään kaikki aktiviteetit ja yksi ilmansuunta kestää puolivuotta. Jokaiseen ilmansuuntaan kuuluu noin 20 aktiviteettiä eli tekemistä, kaksi retkeä, osallistuminen kisoihin sekä vähintään yksi taitomerkki.

Pohjoinen

solmuja, saha, puukko, nuotio, retkivälineet, ensiapua, yöpyminen laavussa, kartta-merkit ja kaupunkisuunnistus, heikot jäät, partioihanteet ja tarinat, jokamiehen oikeudet ja uimataito.

Etelä

talkoot, solmuja, kirves, talviretki, ensiapua, suunnistus metsässä, naskalit, heittoköysi, hätämerkit, liikunta, taustayhteisö, merimerkit ja purjehdus.

Länsi

oma lippukunta, rihmaus, puulajit, tehdään tulet, menu, yövyn tulilla, ensiapua, mitta-kaavat ja suunnan ottaminen, siniristilippu, hartaushetki, ihanteet ja metsätyypit.

Itä

Köytökset, tulen sytyttäminen, rinkka, majoitemestari, ensiapua, suunnistan, veden varassa, lippulaulu, vieraalla maalla, siisti retki, partiolaiset maailmassa, liikunta ja tulipalo veneessä.

Väli-ilmansuunnat

vaellus, talvileiri, palvelu & isojen kisat.

Taitomerkit

Bittinikkari, esiintyjä, heraldiikka, hiihto, historiantutkija, hötöensiapu, intiaani, jolla-purjehdus, kalastus, kansanperinne, kaupunkiympäristö, kehitysyhteistyö, kielentaitaja, kierrätys, kirjallisuus, kotiseutu, käsityöläinen, köysi, laivakokki, leipuri, leirinrakentaja, luonnonsuojelija, luonnontaitaja, Luonnontuntija, maailma, melonta, meripar

tiotaitomerkit, metsätaitomerkki, nikkari, nodu, partiolaulut ja leikit, partiotaitokilpailut, pyöräily, raamattu, retkikokki, salapoliisi, seurakunta, sisu, suunnistus, sääntuntija, tapaturma, toimittaja, tulentekijä, tähdet ja avaruus, uinti, valokuvaus, vastuullinen kuluttaja, viestitys, virkkaus ja neule.

Tarpojien ohjelma 12-15v (violetti):

Tarpojien ohjelma rakentuu neljästä puolen vuoden jaksosta eli tarpostä. Ne voidaan tehdä missä järjestyksessä tahansa. Jokainen tarppo alkaa suuntausvaiheella, jossa suunnitellaan toiminta. Tarppo sisältää pakollisia ja valinnaisia aktiviteettejä, jotka ovat 1-4 tasoisia eli jokainen ryhmä voi valita sopivan haasteellisen tason, jolla aktiiviteetin suorittaa. Jokainen tarppo huipentuu majakkaan, jossa pääsee kokeilemaan opittuja taitoja oikeissa tilanteissa. Tarpoja ohjelmaan kuuluvat myös KITT (koko ikäkauden tapaaminen, jossa tarpoja tapaa muita tarpoja ryhmiä noin kuukauden välein) sekä paussit (toiminnalliset harjoitukset, joista saa eväitä elämään kohti aikuisuutta)

Leiri:

iltanuotio (hiljentyminen, nuotiomestari & iltanuotio,), leiritaidot (kierrätys, vaatteiden ja jalkineiden kuivatus, leirikeittiö, mittojen arviointi, myrskylyhty, retkelle valmistautuminen, varusteiden huoltaminen & viestintä maastossa), Liikkuminen (liikunta, maastoleikki, maastoliikunta, johtamistehtävä, linnut & tähtitaivas), rakentelu (pysyväsrakentelu, retkiaskartelu, solmut ja köydet, tilapäisrakennelmat, riskit ja turvallisuus, suunnittelu & tiedotus)

Luovuus:

Ilmaisu (esiintymistaidot, käsikirjoitus, laulut, leikki, pelit, roolit, sirkus, teatteri), Kädentaidot (johtamistehtävä, perinteiset kädentaidot, uusi kädentaito, aikataulu), lippukunnan vuosi, oma lippukunta, partiotaitokilpailu, vaikutuskanavani, Show (harrastukseni, houkutukset, monia mielipiteitä, ongelmanratkaisua, vaikeat valinnat) Viestintä (lehden taitto, lehtijuttu, meidän kotisivu, partio netissä, toimittaja, valokuvaus, video)

Selviytyminen:

Harjoitusvaellus (hygienia, hätämajoite, kalastus, kuljettaminen, luonnonantimet, nuotio ilman tikkuja, nuotio luonnonpuista, reitin suunnittelu, teemavaellus, vaellusblogi, vastuutehtävä & ylitys), kaupunkiselviytyminen (fyysinen treeni, heikot jäät, riista- ja kalaruoat, ruuan kuivaus & sään ennustaminen) Luonnossa selviytyminen (eksyminen, eräensiapu, johtamistehtävä, oikeiden varusteiden pakkaus, retkiaskartelu, survivalkit, survivalkompassi & vedenpuhdistaminen) Luonnontiedot (askartelu, jokamiehenoikeudet, kansallis- ja luonnonpuistot, luonnonsuojelu Suomessa, metsästyksen perusteita, omien varusteiden huolto, selviytymisevää & viestit)

Yhteiskunta:

ihmisen vaikutus ympäristöön, kansainvälisyys ja vieraat kulttuurit, minä ja lähipiirini, oma kulttuuri, toisten huomiointi.

Paussit; hengellisyys, itsetunto, kaverit ja kiusaaminen, päihteet, seksi ja seurustelu, omat tunteet, tutustuminen, ryhmäytyminen, vuorovaikutustaidot, yksinäisyys ja pelot, partio arvot ja omat arvot & muut.

Majakat: leirimajakka, luovuusmajakka, selviytymismajakka & yhteiskuntamajakka.

Samoajien ohjelma 15-17v (vihreä):

Ohjelma kestää kolme vuotta ja se koostuu pakollisista ”varusteista” ja viidestä vapaaehtoisesta ”varustepakista”. Jokaiseen pakkiin sisältyy tietty määrä taskuja, jotka sisältävät aktiviteettejä. Vuosittain jokaisesta pakista tulee tehdä vähintään yksi aktiviteetti lisäksi pakollisista varusteista tehdään kolmen vuoden aikana kaikki viisi taskua.

Pakolliset varusteet: tervetuloa samoajaksi, ryhmän ohjaajakoulutus, johtaminen, partiotaitokilpailut ja samoajatapahtuma.

Varustepaketit: partiovarusteet, kikkapakki, päivittäisvarusteet, omat varusteet, metsävarusteet.

Partiovarusteet: oma lippukunta, kolon ovet heiluvat, försti

Kikkapakki: Leonardo da Vinci kalpenee, kekkaamme ja hokaamme, näpit liekeissä, karheat kourat.

Päivittäisvarusteet: setelit sukan varteen, mallikansalainen, tunkki ja pesukone, auttava käsi, Suomi synnyinmaa.

Omat varusteet: lihat liikkeelle ja patti paikallaan, mielenrauhaa, ritarin rohkeudelle, ruoka porsaan kotiin ajaa, omat mietteet & pyhistä sanoista tekoihin.

Metsävarusteet: rakennusmestarin kintaat, tästä syntyy leiri, leirituunaus, pysytään kartalla, taivas kattona - sammal mattona, eränkävijöiden supermies, olmi, kontiainen ja kilkki, luonto on vielä meidän & tekoja pallomme hyväksi.

Vaeltajien ohjelma 18- 22v (ruskea):

Vaeltajaohjelman aktiviteetit on jaettu 33 aihealueeseen, joista jokainen valitsee itse toteutettavaksi vähintään yhden aktiviteetin. Jokainen vaeltaja tekee neljän vuoden aikana ainakin 33 aktiviteettiä.

Aihealueet:

Arjen taidot, elämänhallinta, ensiapu ja pelastaminen, erilaiset ihmiset, henkisyys ja itsetutkiskelu, huolto ja kunnossapito, johtajakoulutus, kansainvälisyys, kansalaisuus, käsityöt, käytännön johtaminen, liikunta ja terveys, luovuus, lähimmäisen auttaminen, minä johtajana, moraali ja etiikka, partioaate, rakentaminen, retkeily, seksuaalisuus, seurakunta ja uskonnot, sosiaaliset taidot, suunnistus, taide ja kulttuuri, tavat ja etiketti, toiminta ympäristön hyväksi, työ ja talous, vaeltaminen, vastuullinen kulutus, vesillä liikkuminen, yhteiskunnallinen vaikuttaminen, ympäristö ja ekologisuus ja ympäristövaikuttaminen.

LIITE 3

Partiosanastoa ja taustatietoa

***Lippukunta:** paikallistaho, joka organisoii paikkakunnan partiotoimintaa. Samalla paikkakunnalla voi olla useampi partiolippukunta. Suurin osa lippukunnista on Suomessa sekalippukuntia, mutta myös pelkästään tytöille tai pojille tarkoitettuja lippukuntia on. Suomessa on yli 850- lippukuntaa, joista suurin osa on rekisteröityneitä yhdistyksiä.

***Maailmanjärjestöt**

Partiolaisilla on kaksi maailmanjärjestöä, WOSM ja WAGGGS. WOSM eli World Organisation of Scout Movement on partiolaisten maailmanjärjestö, jossa on mukana kansallisia partiojärjestöjä 216 maasta. WOSM:n jäsenyys on avointa tytöille ja pojille, WOSM:n jäsenjärjestöissä toimii noin 28 miljoonaa partiolaista, joista noin kolmasosa on tyttöjä. WOSMin paitatunnus on lilalla pohjalla valkoinen partiolilja, joka on samalla partiolaisten lupausmerkki kaikkialla maailmassa.

World Association of Girl Guides and Girl Scouts eli WAGGGS perustettiin vuonna 1928. WAGGGS:n jäsenet ovat pääasiassa tyttöjä ja WAGGGS keskittyy tyttöjen partioinnin ja tyttöjen aseman parantamiseen, erityisesti kehitysmaissa. Jäsenmaita WAGGGS:ssä on noin 130, ja niissä partiolaisia noin 10 miljoonaa. WAGGGSin paitatunnus on kultainen kolmiapila sinisellä pohjalla. (Organisaatio,2011, <http://www.partio.fi/Suomeksi/Aikuiset/Organisaatio/Maailmanjarjestot.iw3>)

***Partiopiiri:** Suurempi partion ”toimialue”. Partiopiirejä on 9 + Pohjois-Savon partiolaisten pieni alue, jotka eivät lähteneet mukaan uuteen partiopiiri uudistukseen.

© Genimap Oy, Helsinki 2007

A Lapin Partiolaiset ry

B Pohjanmaan Partiolaiset ry

C Järvi-suomen Partiolaiset ry

c Pohjois-Savon Partiolaiset ry ja Järvi-suomen Partiolaiset ry

D Lounais-Suomen Partiopiiri ry

E Hämeen Partiopiiri ry

F Kymenlaakson Partiopiiri ry

G Etelä-Karjalan Partiolaiset ry

H Uudenmaan Partiopiiri ry

I Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry

(Piirit, 2011, <http://www.partio.fi/Suomeksi/Aikuiset/Organisaatio/Piirit.iw3>)

*** Partion arvopohja**

Partiotoimintaa ohjaa partion maailmanjärjestöjen määrittelemä arvopohja. Sen lähtökohtana on ihmiskuva, jossa ihmisellä on velvollisuuksia suhteessa Jumalaan, omaan itseen, muihin ihmisiin, yhteiskuntaan ja ympäristöön. Suhde Jumalaan merkitsee myönteistä asennetta uskontoon, hengellisyyden etsimistä ja elämistä oman hengellisen vakaumuksen ja yhteisön mukaisesti. Suhde omaan itseen merkitsee vastuuta itsensä kehittämisestä, halua hyväksyä itsensä omine vahvuuksineen ja heikkouksineen sekä kykyä toimia eettisesti oikein. Suhde muihin ihmisiin merkitsee toisten ihmisten auttamista ja heistä huolehtimista sekä toisten ihmisten kunnioittamista. Suhde yhteiskuntaan merkitsee rauhan, ihmisten välisen yhteisymmärryksen ja yhteistyön edistämistä niin paikallisella, kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla. Se merkitsee myös yhteiskunnallista aktiivisuutta ja uskollisuutta omaa maata kohtaan. Suhde ympäristöön merkitsee vastuunottoa elinympäristöstä, huolehtimista sen säilymisestä tuleville sukupolville sekä luonnon kunnioittamista. (Johtajankansio, osio 1, 2.)

***Partioihanteet, partiolupaus ja tunnus**

Partioihanteet ja partiolupaus kuvaavat lyhyesti partion arvopohjaa nuorten ymmärtämällä tavalla. Partiolupauksen antaminen on merkki siitä, että partiolainen pyrkii omasta tahdostaan sitoutumaan partion arvoihin. Partioihanteet perustuvat Robert Baden-Powellin alkuperäiseen partiolakiin ja partiolupaus alkuperäiseen partiolupaukseen. Alkuperäisessä partiolupauksessa luvattiin ” To do my duty to God and the King. (Johtajankansio, osio 1, 9-10.)

Partiolaisen ihanteena on

- Kunnioittaa toista ihmistä
- Rakastaa luontoa ja suojella ympäristöä
- Olla luotettava
- Rakentaa ystävyyttä yli rajojen
- Tuntee vastuunsa ja tarttua toimeen
- Kehittää itseään ihmisenä
- Etsiä elämän totuutta

Partiolupaus

Lupaan parhaani mukaan rakastaa Jumalaani, omaa maatani ja maailmaa, toteuttaa 'ikäkauden' ihanteita ja olla avuksi toisille.

Partiolaisen tunnus on

Ole valmis

*** Partiokasvatus**

Partion päämäärän toteutumiseen pyritään tavoitteellisella ja nousujohteisella lasten ja nuorten partiokasvatuksella, joka sisältää kasvatustavoitteet, partiomenetelmän ja partio-ohjelman. Partion kasvatustavoitteet täsmentävät partion päämäärää, johon päästään käyttämällä partiomenetelmää ja toteuttamalla partio-ohjelmaa.

Partion kasvatustavoitteet:

Suomalaisissa partion kasvatustavoitteissa määritellään yksityiskohtaisesti ne tavoitteet, joihin lapsia ja nuoria kasvatetaan partiomenetelmän ja partio-ohjelman avulla. Kasvatustavoitteet konkretisoivat partion päämäärää ja ovat sidonnaisia aikaan, yhteiskuntaan ja kulttuuriin.

Yleiset kasvatustavoitteet:

Partio on monipuolista harrastustoimintaa, jonka tarkoituksena on tukea ihmisen kasvua ottaen huomioon ihmisen kehitysvaiheet ja yksilölliset ominaispiirteet. Partiokasvatuksen tavoitteena on, että yksilö toimii aktiivisesti ja vastuuntuntoisesti suhteessa omaan itseensä, toisiin ihmisiin, yhteiskuntaan ja ympäristöön. Partiossa oppii taitoja, tietoja, asenteita ja arvoja, jotka auttavat elämään kokonaista ja täysipainoista elämää.

Suhde itseen

Partiolainen kehittää itseään ihmisenä. Hän pitää huolta itsestään ja terveydestään noudattaen terveitä elämäntapoja. Partiolainen pyrkii monipuoliseen ja tasapainoiseen elämään. Partiossa saa aineksia oman identiteetin, elämäkatsomuksen ja jumalasuhteen rakentamiseen. Partiolaiselle muodostuu käsitys eettisesti oikeasta ja väärästä sekä kyky ja halu toimia oikeaksi pitämiensä asioiden puolesta. Partiolainen uskaltaa heittäytyä uusiin ja erilaisiin tilanteisiin, ja hän käyttää luovuuttaan. Hän leikkii, käyttää mielikuvitustaan ja löytää toimivia ratkaisuja erilaisiin pulmatilanteisiin. Partiolainen tarttuu toimeen. Partiolainen osaa antaa ja hyödyntää saamaansa palautetta. Hän suhtautuu tulevaisuuteensa toiveikkaasti ja tavoitteellisesti.

Suhde toisiin ihmisiin

Partiolainen auttaa ja pitää huolta toisista ihmisistä, vaikkei se olisi oman, välittömän edun mukaista. Hän ymmärtää, että yhdessä tekemällä saa aikaan suurempaa. Partiolainen arvostaa erilaisuutta ja ymmärtää, että on monenlaisia ihmisiä ja maailmankatsomuksia. Partiolainen osaa toimia erilaisten ihmisten kanssa. Hän osaa ilmaista tunteitaan ja mielipiteitään tilanteeseen sopivalla tavalla. Partiolainen on rehti ja rehellinen. Oikeudenmukaisuus ja sen edistäminen ovat partiolaiselle tärkeitä

Suhde yhteiskuntaan

Partiolainen osaa toimia yhteiskunnassa, ottaa selvää arkielämän asioista ja vaikuttaa niihin. Hän osaa ottaa erilaisia rooleja johtajana ja johdettavana erilaisissa organisaatioissa ja yhteisöissä. Partiolainen ymmärtää virallisia ja epävirallisia päätöksentekojärjestelmiä. Partio kehittää johtamis- ja vaikuttamistaitoja, kuten aloitteellisuutta, vastuullisuutta, järjestelmällisyyttä, tavoitteenasettelua ja organisointikykyä. Partiolaista kiinnostaa yhteisten asioiden hoitaminen. Hän huomaa epäkohdat ja tarttuu niihin asioiden korjaamiseksi. Partiolainen haluaa sitoutua osaksi yhteisöjään ja yhteiskuntaa. Partiolainen tuntee ja viljelee omaa kulttuuriaan ja on kiinnostunut myös muista kulttuureista ja arvostaa niitä. Partiolainen mieltää olevansa osa ihmiskuntaa ja tuntee globaalia vastuuta.

Suhde ympäristöön

Partiolainen osaa liikkua ja toimia erilaisissa toimintaympäristöissä. Hän kunnioittaa ja tuntee luontoa. Partiolainen kokee olevansa osa luontoa ja viihtyy siellä. Partiolainen on kiinnostunut myös asuin- ja toimintaympäristönsä hyvinvoinnista, siisteydestä ja viihtyisyydestä. Hän huolehtii elinympäristön säilymisestä myös tuleville sukupolville kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. (Johtajankansio, osio 1,1.)

***Partiomenetelmä**

Partiomenetelmä on partioliikkeen kehittämä keinojen kokonaisuus päästä partion kasvatustavoitteisiin ja sitä kautta partion päämäärän toteutumiseen. Suomalainen partiomenetelmä pohjautuu WAGGGS:n ja WOSM:n partiomenetelmiin.

Partiomenetelmään kuuluvat***Sitoutuminen partion arvoihin***

Partiollaisen lupaus, ihanteet ja tunnus kuvaavat partion arvoja. Niiden kautta partiollainen sitoutuu partion arvoihin.

Symboliikka

Partiosymboliikkaan kuuluu toimintatapoja, sisältöjä ja esineitä, joilla on yhteisesti ymmärretty merkitys. Symboliikalla liitetään lapset ja nuoret omaan ryhmään, lippukuntaan sekä maailmanlaajuiseen partioliikkeeseen.

Nousujohteisuus

Jokainen yksilö saa partiossa sopivan haasteellisia tehtäviä. Ikäkauteen sopiva ohjelma auttaa kasvamaan.

Vartiojärjestelmä

Partiossa toimitaan vertaisryhmissä, joissa päätetään yhdessä asioista ja jaetaan vastuuta. Näissä pienryhmissä lapsi ja nuori kasvaa toimimaan ryhmän jäsenenä.

Tekemällä oppiminen

Tekemällä oppiminen on lapsen ja nuoren luonnollinen tapa oppia. Partiossa opitaan kokemisen ja tekemisen kautta.

Päivän hyvä työ

Partiossa lapsi ja nuori kasvaa ottamaan vastuuta itsestä ja muista. Toisten hyvinvointiin tähtäävä toiminta palvelee yhteisöllisyyttä ja yhteisöjä.

Toiminta luonnossa

Partiossa lapsi ja nuori toimii luonnossa. Luonto on elämyksellinen toiminta- ja oppimisympäristö. (Johtajankansio, osio 1, 1-2.)

***Partio-ohjelma**

Suomalaista partio-ohjelmaa kehitetään ja ylläpidetään partiokasvatuksen kohderyhmälle (7 – 22-vuotiaat), joka on jaettu viiteen ikäkauteen. Partio-ohjelma sisältää mm. ikäkausikohtaiset aktiviteetit, ohjelmatapahtumat, projektit sekä toimintaryhmien, johtajapestien ja symboliikan määrittelyä. Partio-ohjelma täsmentää partiomenetelmää. (Johtajankansio, osio 1, 2.)

*** Partion päämäärä**

Partio on kasvatustoimintaa, jonka tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kasvua heidän yksilölliset ominaispiirteensä huomioonottaen. Päämääränä on persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoinen, vastuuntuntoinen, aktiivinen sekä itsenäisesti ajatteleva paikallisen, kansallisen ja kansainvälisen yhteisön jäsen. (Johtajankansio osio 1, 1.)

*** Partioliikkeen toimintaperiaatteita**

Partio perustuu vapaaehtoisuuteen ja partioliike on avoin kaikille, jotka hyväksyvät sen päämäärän ja arvopohjan. Suomessa partion kohderyhmänä ovat 7 - 22-vuotiaat lapset ja nuoret, joiden toimintaa aikuiset ohjaavat ja tukevat. Myös aikuisille partiossa mukana oleminen tarjoaa tilaisuuden kasvuun ja monipuoliseen kehittymiseen. Partion avoimuuteen kuuluu, että partion toiminnassa ja päätöksenteossa noudatetaan yhdenvertaisuuden periaatetta. Tähän kuuluvat esimerkiksi alueellinen tasavertaisuus ja kieleen, kulttuuriin, uskontoon sekä vakaumukseen liittyvä yhdenvertaisuus ja sukupuoliin välinen tasa-arvo. Yksilölle varataan tilaa oman uskonnon harjoittamiseen. Partioliike on itsenäinen, puoluepoliittisesti sitoutumaton ja voittoa tavoittelematon. Partiossa edistetään nuorten osallistumista päätöksentekoon kaikilla tasoilla. (Peruskirja, 2011, <http://www.partio.fi/Suomeksi/Aikuiset/Partiokasvatus/Peruskirja.iw3>)

***Suomen Partiolaiset:** Suomen partiolaisten ”kattojärjestö”. Kaikki partionjäsenmaksun maksaneet kuuluvat Suomen partiolaisiin. Suomen Partiolaisten ylintä päätösvaltaa käyttää joka toinen vuosi kokoontuva jäsenkokous. Jäsenkokousten välillä ylintä päätösvaltaa käyttää partioneuvosto, joka muodostuu partiopiirien johtajista. Järjestön toimintaa johtaa ja päätökset toimeenpanee hallitus, johon kuuluvat puheenjohtajien ja sihteerin lisäksi valiokuntien puheenjohtajat. Suomen Partiolaisten keskustoimisto sijaitsee Partioasemalla Helsingin Töölössä. Toimiston tehtävänä on toteuttaa järjestön päättävien elinten päätökset ns. palveluketjujen kautta. Ketjut perustuvat kuuteen palvelualueeseen: partiotoimintaan, viestintään, projekteihin, kansainvälisiin yhteyksiin, järjestötoimintaan sekä talouteen. Palveluketjuihin perustuu myös luottamushenkilöiden ja toimihenkilöiden yhteistyö ja keskinäinen tehtävien jako. (Suomen partiolaiset, 2011, http://www.partio.fi/Suomeksi/Aikuiset/Organisaatio/Suomen_Partiolaiset.iw3)